

ЄВР БЮЛЕТЕНЬ

Інформаційне видання Представництва Європейської Комісії в Україні та Білорусі

У номері:

5

ЄС спокійний щодо транзиту газу через Україну

9

Опинилися в пастці? Зателефонуйте на «527»

15

«Європейська інтеграція є нашою долею»

23

Комісія закликає до боротьби з незадекларованою працею

**Лідери Євросоюзу
узгодили текст Угоди реформ** (стор. 12)

На фото: Прем'єр-міністр Португалії Жозе Сократеш (праворуч)
і Президент Франції Ніколя Саркозі перед початком саміту.

ЄС і Чорногорія підписали Угоду про асоціацію і стабілізацію. На фото: свої підписи під документом ставлять Міністр закордонних справ Чорногорії Желько Стуранович та Міністр закордонних справ головуючої в ЄС Португалії Луїш Амадо (стор. 14).

У Києві відзначили тих, хто бореться з торгівлею людьми. На фото: посол США в Україні Вільям Тейлор (зліва), Голова Представництва Єврокомісії Ієн Боуг та посол Швеції в Україні Джон-Крістер Оландер (праворуч) під час нагородження (стор. 8).

ЄВРОБЮЛЕТЕНЬ №10'07

Інформаційне видання Представництва
Європейської Комісії в Україні та Беларусі

Київ 01024, вул. Круглоуніверситетська, 10
www.delukr.ec.europa.eu

Зміст бюлетеня не обов'язково відбиває
офіційні погляди Європейської Комісії

© Європейська Комісія, 2007

Керівник проекту Ірина Стаднічук
E-mail: Irina.Stadnychuk@ec.europa.eu

Головний редактор Тетяна Яцюк

У реалізації проекту беруть участь Олег Фурділо
Олексій Стебницький
Анатолій Лемиш
Анатолій Марциновський

Комп'ютерна верстка Андрій Ходзицький

Наклад 4 500 прим.

Інтернетверсія www.delukr.ec.europa.eu

This publication is produced
with the financial support from the
Delegation of the European Commission
to Ukraine and Belarus

Видання фінансується Представництвом
Європейської Комісії в Україні та Беларусі

Свідцтво про реєстрацію
КВ №12338—1222Р від 22.02.07

Індекс видання 98603

Видавець: ТОВ «Видавництво «Консультант»

Адреса: 03039, м.Київ,
вул. Голосіївська, 7, корп. 2

Тел/факс (044) 251-49-51

ISSN 1725-0811

Підписано до друку 26.02.07.

Друк: ТОВ «Сінта»,
03680, м.Київ-680, бул. Лепсе, 8

Безкоштовно

Євросоюз-Україна

Комісар привітала домовленості про створення коаліції	4
Юлія Тимошенко назвала пріоритети відносин з ЄС	4
План дій доцільно продовжити	4
ЄС спокійний щодо транзиту газу через Україну	5
Скасування віз для Румунії і Болгарії — на стадії «міжвідомчого погодження»	5
«Цього року Україні виділено 140 мільйонів євро»	6

Програми ЄС в Україні

Виготовлено цикл телефільмів про проекти ЄС в Україні	7
Відзначили тих, хто бореться з торгівлею людьми	8
Опинилися в пастці? Зателефонуйте на «527»	9
Напрацьовано стандарти надання соціальних послуг	10
На Донеччині вчилися вправлятися з твердими побутовими відходами	10
ЄС допомагає реформувати систему охорони здоров'я	11
«Жорна» залучають закордонних фахівців	11
Інформаційні центри отримали нове лого	11

Новини Євросоюзу

Лідери Євросоюзу узгодили текст Угоди реформ	12
Київ привітав парафування угоди	12
У ЄС та Росії може з'явитися нова проблема	13
Призупинили санкції проти Узбекистану	13
Оллі Рен критично ставиться до створення «групи мудрих»	14
Чорногорія і ЄС підписали Угоду про асоціацію і стабілізацію	14

Туреччину закликали відкритися для Кіпру	14
«Європейська інтеграція є нашою долею»	15
Комісія оцінює процес розширення	15
У Європарламенті закликають подумати про асоціацію й безвізові режими для східних учасників ЄПС	16
Брюссель добирається полегшеного в'їзду для дослідників	17
Візову та реадмісійну угоди підписано і з Молдовою	17
Ратифіковано угоди з західнобалканськими країнами	17
«Ті, щокладають зараз, дуже виграють завтра»	18
Норвегія збільшує постачання газу до ЄС	18
Біопаливо має майбутнє	19
ЄС добиватиметься скасування смертної кари в усьому світі	20
Премію Сахарова присуджено суданському адвокату	20
Брюссель привітав європейських лауреатів Нобелівської премії	21
Європарламент проголосував за Європейську рамкову кваліфікаційну програму	21
Виставка розповідає про історію євроінтеграції	21
Перед Союзом стоять три виклики	22
Відкрити бізнес в ЄС можна за 12 днів	22
Комісія закликає до боротьби з незадекларованою працею	23
«Довіру споживача набагато легше втратити, ніж поновити»	24
Європарламент закликає до боротьби з палінням	24
Названо десятку найцікавіших для відвідування сільських туристичних місць	25
Цифри й факти	26

Про логіку дій

Очевидно, для України в її європейській інтеграції дуже важливо навчитися думати так, як думають в Європейському Союзі. Тобто набуті його ментальності. Це стосується усього — глобальних поглядів на майбутнє і, здавалося б, дрібниць.

Щодо глобального, то в цьому числі «Євробюлетеня» є кілька промов керівників Європейської Комісії, які дають певне уявлення про позицію Союзу в деяких стратегічних питаннях — щодо кліматичних змін, глобалізації, енергетики. Бо ЄС дивиться набагато вперед — як досвідчений гросмейстер у шаховій партії. Проте важливо також зрозуміти логіку дій Союзу та його країн-членів, причини його поведінки та рішень у повсякденному житті.

Ось приклад. Після того, як лідери країн-членів Європейського Союзу узгодили текст Угоди реформ, виникла одна невеличка проблема. Посперечалися між собою головуєча в ЄС Португалія і Бельгія. Не могли дійти згоди, де має відбутися 13—14 грудня формальний саміт Євросоюзу, Європейська Рада. Вирішено, що офіційне підписання угоди реформ пройде в Лісабоні; сам документ вже наперед називають Лісабонською угодою. Водночас за традицією всі формальні саміти відбуваються у Брюсселі. І Бельгія цим своїм правом навіть заради такої урочистої події поступатися не хоче. Це цілком природно — всередині ЄС кожна країна відстоює свій інтерес, водночас працюючи на спільне благо. Інтерес Бельгії в цьому випадку зрозумілий — вона не бажає створювати прецедент, коли Європейська Рада від-

бувається поза її межами. Навіть якщо заради цього лідерам країн-членів доведеться підписати угоду в Лісабоні вранці 13-го грудня, після чого всі делегації муситимуть їхати до Брюсселя і після обіду розпочинати там саміт.

Але найцікавіше навіть не це. Знаєте, яким був чи не головний аргумент проти запропонованого Бельгією сценарію? Що додаткові перельоти делегацій призведуть до таких само додаткових викидів в атмосферу парникових газів. Отже, ЄС оцими конкретними діями суперечитиме своїй же довгостроковій стратегії, спрямованій на боротьбу з кліматичними змінами.

Помітьте: ніхто не говорить про гроші. Вже коли верстався цей номер стало відомо: Угоду реформ підпишуть 13 грудня в Лісабоні, а саміт ЄС пройде таки наступного дня в Брюсселі.

Редакція

План дій доцільно продовжити

Європейська Комісія планує виступити з пропозицією щодо продовження на рік Плану дій Європейський Союз-Україна, виконання якого розраховане до 2008 року.

Про це повідомив Голова Представництва ЄК в Україні Іен Боуг під час зустрічі з Міністром юстиції України Олександром Лавриновичем. На думку посла, продовження Плану дій до 2009 року буде корисним і дало б змогу використати всі можливості інтегрувати Україну в європейське співтовариство.

Під час зустрічі, участь в якій взяв також Директор програми Європейської Комісії EurorAID Маркус Корнаро, обговорювали виконання Плану дій Україна-ЄС у сфері юстиції, свободи та безпеки, зокрема, хід судової реформи, боротьбу з корупцією, питання незалежності суддів тощо. Під час розмови було наголошено, що реформування судової системи буде неможливим без ухвалення законів, які б унормували питання набуття та втрати статусу суддею, кваліфікації судді тощо. Також підкреслювалося, що без формування ефективної судової влади в країні неможливо говорити про подолання такого явища, як корупція. □

Комісар привітала домовленості про створення коаліції

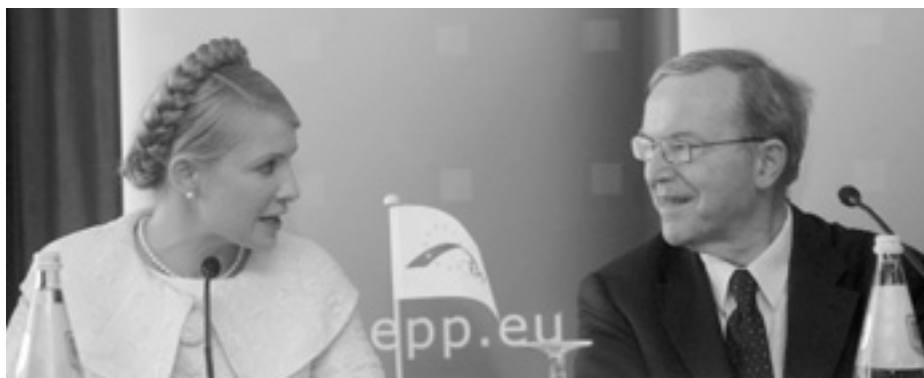
Комісар ЄС із зовнішніх зносин та Європейської політики сусідства Беніта Ферреро-Вальднер оприлюднила заяву з нагоди досягнення домовленостей про створення коаліції між Блоком Юлії Тимошенко і Блоком «Наша Україна-Народна самооборона».

— Я вітаю анонсування створення коаліції внаслідок вересневих дострокових парламентських виборів в Україні, — заявила Комісар. — Перед майбутнім урядом постануть важливі виклики, оскільки держава продовжує рухатися шляхом конституційних, політичних та економічних ре-

форм. На цьому шляху Європейська Комісія стоїть пліч-о-пліч з Україною. □

Юлія Тимошенко назвала пріоритети відносин з ЄС

Юлія Тимошенко і Президент Європейської народної партії Вілфрід Мартенс під час прес-конференції у Лісабоні.

Лідерка БЮТу Юлія Тимошенко пріоритетними сферами відносин з ЄС бачить енергетику, безпеку та економіку. Про це вона сказала в інтерв'ю УНІАН під час перебування на саміті Європейської народної партії в Лісабоні.

— Перше і головне питання — енергетична безпека, і я бачу це як абсолютний пріоритет, — заявила Юлія Тимошенко. — У тому числі для початку проєкту інтеграції, оскільки наша енергетична система може стати невід'ємною частиною енергетичних систем ЄС.

Вона зазначила, що українська система газопостачання має бути суттєво посилена добувальною спільно з європейськими країнами певних частин транзитних газопроводів. Також висловила переконання у необхідності співпраці з Європою в питанні диверсифікації постачання ядерного палива на українські АЕС.

— Я думаю, що Україна, навіть не будучи

членом ЄС, цілком може починати переговори щодо участі в системі європейської колективної безпеки. Це, можливо, другий пріоритет, про який хотілось би говорити, — продовжила Юлія Тимошенко.

Щодо залучення європейських інвестицій в економіку України лідерка БЮТу відзначила:

— Нам потрібно почати інтеграцію в ЄС з багатопланових економічних проєктів інвестування в будь-якій галузі України, тому що сьогодні європейські країни до цього готові, тобто почати з економічної, енергетичної інтеграції, а потім логічно перейти до політичних питань. □

ЄС спокійний щодо транзиту газу через Україну

Відбулося засідання Координаційної групи з питань постачання газу

Європейський Союз не бачить причин для занепокоєння щодо постачання газу до ЄС через Україну. Про це заявив УНІАН представник Єврокомісії Ферран Тарраделлас Еспуні за підсумками засідання Координаційної групи з питань постачання газу.

Він зазначив, що представники України — директор Департаменту співробітництва з питань транзиту та постачання газу НАК «Нафтогаз України» Антоніна Марченко та радник з енергетичних питань Представництва України при ЄС В'ячеслав Княжицький — надали багато технічної інформації й відповіли на запитання представників Франції, Румунії, Польщі, інших країн-членів та Єврокомісії.

— Ми оцінили бажання України пояснити ситуацію, — сказав Ферран Тарраделлас Еспуні.

Він зазначив, що представники Росії на засіданні Координаційної групи з питань постачання газу були відсутні.

— Вони вважають, що інформації, яку вони нам надали, достатньо на цьому етапі, — зазначив щодо цього представник Єврокомісії. — Ми вважаємо, що газова координацій-

Обсяги газу для внутрішнього споживання та транзиту не можуть бути змішані

на група є гарною можливістю пояснити свої позиції. Однак якщо вони вирішили не прийжджати, ми не можемо скаржитися, оскільки вони надали інформацію раніше.

— Ми вважаємо, що маємо бути абсолютно відкритими. У нас є Меморандум про

співпрацю в області енергетики, і тому ми вирішили надати інформацію, — сказав журналістам В'ячеслав Княжицький. — Основні питання стосувалися технічних аспектів передачі газу. Було дуже чітко роз'яснено, що внутрішні потреби в газі забезпечуються однією компанією, і до «Газпрому» це не має ніякого відношення.

Він пояснив, що для потреб України газ надходить через компанію «РосУкрЕнерго», при цьому, йдеться про середньоазіатський газ. «Газпром», у свою чергу, транспортує через територію України російський газ.

— Це все фіксується митними деклараціями на вході української системи, тому ніякі обсяги газу для внутрішнього споживання та транзиту не можуть бути змішані, — наголосив радник Представництва України.

В'ячеслав Княжицький також зазначив, що Україна готова продовжити консультації з цього питання з європейською стороною. □

Скасування віз для Румунії і Болгарії — на стадії «міжвідомчого погодження»

Речник МЗС України Андрій Дешиця повідомив, що питання про можливість скасування візового режиму для громадян Румунії та Болгарії зараз проходить міжвідомче погодження.

Він наголосив, що це є питанням двосторонніх відносин України з цими державами. За словами речника МЗС, можливе скасування візового режиму для громадян цих країн є «виключно доброю волею України» й жодним чином не пов'язане з угодою між Україною та ЄС про спрощення візового режиму.

Раніше Європейський Союз звернув увагу Києва на те, що безвізовий режим для громадян країн-членів ЄС досі не поширюється на Болгарію й Румунію, які приєдналися до Союзу 1 січня 2007 року. У вересні Комісар ЄС з питань зовнішніх відносин та Європейської політики сусідства Беніта Ферреро-Вальднер в інтерв'ю газеті «Дело» заявила,

що ЄС пов'язує набуття чинності угоди про спрощення візового режиму з Україною зі скасуванням нею в'їзних віз для громадян Румунії та Болгарії.

Президент України Віктор Ющенко під час свого жовтневого візиту в Румунію висловив сподівання, що безвізовий режим для румунських громадян буде запроваджено незабаром.

— Сподіваюся, до кінця року це питання буде вирішено. Я не бачу жодних проблем, — сказав Віктор Ющенко після зустрічі зі своїм румунським колегою Траяном Бесеску. □

Президент України Віктор Ющенко та його румунський колега Траян Бесеску.

«Цього року Україні виділено 140 мільйонів євро»

У жовтні в Україні побував Маркус Корнаро — директор агенції EuropeAid, який відповідає за регіони Європи, Південного Середземномор'я, Близького Сходу та за допомогу в рамках Європейської політики сусідства. Він дав інтерв'ю УНІАН (публікуємо в скороченому вигляді).

— Розкажіть про мету вашого візиту в Україну?

— Це мій перший візит в Україну після призначення на посаду директора з питань допомоги у рамках Європейської політики сусідства. Підставою для мого приїзду стало те, що недавно Європейська Комісія прийняла рішення щодо програми фінансування проектів в Україні на 2007 рік.

— Яку суму надає Єврокомісія Україні і на які проекти?

— На 2007 рік Комісія виділила на розвиток України 140 млн євро допомоги в рамках Європейської політики сусідства, насамперед — для використання у сфері енергетики. Друга сфера — реадмісія і міграція. Третя — фінансування програм «твінінгу», які здійснюються за участю представників органів влади України та країн ЄС.

— Поясніть, що означає «твінінг»?

— Візьмемо митницю. Україна вирішує реалізувати певний курс у сфері митних справ. Для того, щоб отримати новітній досвід країн ЄС, можна звернутися до їхніх митних служб. В рамках «твінінгу» співробітники митних органів ЄС приїжджають в Україну і працюють зі своїми колегами. Фінансує це Європейський Союз. Такий вид допомоги відрізняється від звичайної технічної. В цьому випадку йдеться про досвід відповідних органів країн ЄС, який вони передають безпосередньо своїм колегам.

Згадані 140 млн євро стосуються двосторонніх відносин між Україною і ЄС. Водночас у нас є ще регіональні програми, через які також може надаватися фінансування. Наприклад, у рамках програми транскордонної співпраці з країнами ЄС на 2008 рік передбачається мінімум сім проектів, у яких може взяти участь Україна. Тільки на них на середньострокову перспективу виділяється 400 млн євро. Якщо взяти інші регіональні програми та програми ядерної безпеки, то Україна може додатково отримувати 40–50 мільйонів щороку.

— Ви задоволені тим, як Україна використовує кошти ЄС?

— Це загальне запитання, і складно відповісти чітко — так чи ні. В цілому задоволені. Інколи виникають деякі сюрпризи, інколи — затримки, часом складно розпочати якусь діяльність. Певний час відбирає, наприклад, облік коштів. Але це скоріше стосується минулої співпраці. Зараз у нас є дуже хороший документ — План дій Україна–ЄС. Він визначає перелік погоджених Україною та ЄС пріоритетів. Також дає нам можливість перейти від маленьких індивідуальних проектів до більш широкій загальногалузевій підтримки. ЄС надає допомогу меншій кількості ініціатив, але водночас вони є ширшими. За умови цієї підтримки ми можемо надавати допомогу цілій галузі. Отже, я можу сказати, що ми задоволені тим, як

використовуються кошти, як працюють наші колеги в Україні.

— Від чого залежить сума допомоги, яка надається Україні?

— Насамперед ЄС зацікавлений підтримувати ті програми, які є пріоритетними для уряду України. А пріоритети визначені у нашому спільному Плані дій. Ці ініціативи в загальному плані викладені у документі, який ми називаємо «Стратегією для країни». В документі визначаються перспективи співпраці ЄС з країною на тривалий період — з 2007 по 2013 роки. А вже в рамках цього семирічного плану в нас є програма на чотири роки, яка має назву «Національна індикативна програма». В ній визначено, як Єврокомісія планує надавати допомогу і в яких галузях. Всі ці питання обов'язково обговорюються з українським урядом — визначається фінансування на ці програми і обов'язково випливає, яким чином кошти будуть витратитися.

— На наступний рік обсяги допомоги вже затверджені?

— Відповідно до індикативної програми щорічно передбачається 120 млн євро. Загальні напрямки, на які будуть витрачені кошти, визначені у стратегії і у Плані дії Україна–ЄС. На мою думку, остаточне рішення щодо наступного року розумно прийняти, коли буде сформовано новий уряд.

— Чи може Україна отримати допомогу в рамках підготовки до проведення Євро-2012?

Зараз конкретних планів такої підтримки немає. Однак є певні можливості. Наприклад, кошти ЄС можуть бути використані на технічні дослідження стосовно інфраструктури в рамках підготовки до чемпіонату. За певних умов, це може фінансуватися або Європейським інвестиційним банком, або Європейським банком реконструкції та розвитку. Але поки що ніхто з українського боку не звертався з конкретним проханням щодо надання такої допомоги.

— Яка сума може бути надана ЄС на такі програми?

Зараз важко сказати. В будь-якому випадку, якщо такі ініціативи будуть, то вони мають здійснюватися в рамках тих коштів, які ЄС виділяє в цілому на країну. Тобто додаткових грошей не буде. В цьому році ми говоримо про 140 млн євро. В будь-який інший рік це буде також певна сума. Це означає, що коли частина грошей буде використана в рамках підготовки до Євро-2012, треба буде вирішити — на що кошти не використовуватимуться.

Розмовляв Роман Цимбалюк

Виготовлено цикл телефільмів про проекти ЄС в Україні

Євросоюз є найбільшим донором України — протягом 1991—2006 років сума його допомоги склала понад 2,5 млрд євро. Програми допомоги ЄС працюють в різних напрямках: економічні реформи, розвиток громадянського суспільства, реформування систем охорони здоров'я та соціального забезпечення, забезпечення дієвої юридичної бази в різних сферах економічної та соціальної діяльності тощо.

Один із проектів інформаційно-комунікаційної програми Відділу преси та інформації Представництва Європейської Комісії в Україні в 2007 році має назву «Виробництво та розповсюдження аудіо- та відеопродукції про програми ЄС в Україні». У рамках цього проекту, виконавцем якого є ТОВ «Старий Майстер», виготовлено цикл телевізійних фільмів, присвячених програмам допомоги ЄС в Україні. Фільми розповідають про різні напрямки співпраці Україна—ЄС, роль програм допомоги ЄС та результати, досягнуті в ході реалізації проектів за цими програмами.

Протягом шести місяців 2007 року творча група «Старого Майстра» відвідала різні міста України, зустрілася з керівниками та виконавцями проектів та на власні очі пересвідчилася, якими важливими є результати кожного проекту як для пересічних громадян та місцевих громад, так і для здійснення державних реформ.

У рамках проекту виготовлено 10 фільмів українською мовою тривалістю 20–30 хвилин, які висвітлюють такі теми:

1. **Соціальний захист прав вразливих дітей та сімей** на прикладі двох проектів ЄС: «Розвиток інтегрованих соціальних служб для вразливих сімей та дітей» (Київська область) та «Мережа дружньої підтримки знедолених дітей» (м. Макіївка, Донецька область).
2. **Підтримка податкової реформи** на прикладі проекту ЄС, мета якого полягає у перетворенні податкової служби на установу державного управління європейського зразка.
3. **Сприяння розвитку в енергетичному секторі** на прикладі проекту ЄС «Створення Східноєвропейського регіонального метрологічного центру нафти та газу у місті Боярка Київської області».

4. **Розвиток громадянського суспільства** на прикладі двох проектів ЄС: «Розбудова громадянського суспільства» (м.

Сума допомоги Євросоюзу склала понад 2,5 млрд євро

Київ, Херсонська, Сумська, Рівненська, Донецька та Чернівецька області) та «Спільнота споживачів та громадські об'єднання».

5. **Впровадження механізму твінінгової діяльності в Україні** на прикладі проекту ЄС, мета якого полягає у наближенні законодавства та адміністративної системи України до правових норм ЄС.
6. **Розвиток та вдосконалення управління у сільському господарстві** на прикладі проекту ЄС «Вдосконалення уп-

равління ризиками фермерських господарств та малих і середніх підприємств в аграрному секторі» (Полтавська та Одеська області).

7. **Програми захисту довкілля** на прикладі проекту ЄС «Технічна допомога планування менеджменту басейну Нижнього Дністра» (Одеська область).
8. **Допомога групам ризику** на прикладі чотирьох проектів ЄС: «Вдосконалення багатогалузевих підходів ВІЛ/СНІД серед молоді України», «Навчання заради життя», мета якого полягає у розробці та впровадженні моделі соціальної та професійної реінтеграції наркозалежних осіб, «Попередження ВІЛ-інфекції та інфекцій, що передаються статевим шляхом серед особового складу Збройних сил України та співробітників правоохоронних органів України» та «Рівні можливості для людей, що живуть з ВІЛ/СНІД».
9. **Освітні програми ЄС** на прикладі реалізації програм Темпус та Еразмус Мундус на базі Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут» та Запорізького інституту ім. Петра Сагайдачного.
10. **Інформаційні заходи Представництва Єврокомісії в Україні**, присвячені 50-річчю підписання Римського договору та святкуванню Дня Європи в Україні.

Стежте за програмою телепередач на каналах УТ-1 та ТОНІС, регіональних ТРК вашого міста та області. Додаткову інформацію про фільми, а також їх копії можна отримати у Відділі преси та інформації Представництва Єврокомісії в Україні. □

Під час тренінгу в рамках проекту «Вдосконалення управління ризиками фермерських господарств та малих і середніх підприємств в аграрному секторі».

Відзначили тих, хто бореться з торгівлею людьми

*Від неї так чи інакше потерпіли
близько 100 тисяч українців*

Представництво Міжнародної організації з міграції в Україні провело Третю щорічну церемонію нагородження за заслуги у протидії торгівлі людьми. Вона відбулася 18 жовтня в Дипломатичній академії при МЗС. Урочистості було організовано у співпраці з Міністерством закордонних справ України та Міністерством з питань сім'ї, молоді та спорту за фінансової підтримки Агентства США з міжнародного розвитку і Шведської агенції з міжнародного розвитку.

Голова Представництва Єврокомісії Ієн Боуг у своїй промові наголосив на ролі окремих людей в боротьбі з торгівлею людьми.

— Нехай наші герої надихнуть нас своїм прикладом на те, щоб задуматися, що кожен з нас міг би зробити для припинення торгівлі людьми, — заявив під час відкриття церемонії Голова Представництва МОМ Джеффри Лабовіц.

Голова Представництва Єврокомісії в Україні Ієн Боуг говорив у своїй промові про роль окремих людей у подоланні торгівлі людьми. Він вручив нагороду за «Особистий внесок у протидію торгівлі людьми» Зої Антонівні. Ця надзвичайна жінка врятувала літню людину, яка перебувала в рабстві і протягом 16 років була змушена жебракувати.

Заступник міністра у справах сім'ї, молоді та спорту Людмила Лукінова відзначила у своєму виступі важливу роль у боротьбі з торгівлею людьми громадських організацій. Вона вручила нагороду громадському руху «Віра. Надія. Любов» та представнику Прикордонної служби України в Одесі капітану Олександр Лисаковському. «Віра. Надія. Любов» у співпраці з прикордонниками розробили дієві механізми ідентифікації потерпілих від торгівлі людьми серед людей, які прибувають до України через морський порт або аеропорт Одеси. З початку такої співпраці було виявлено 713 постраждалих. Їм надавали житло, медичну, психологічну та юридичну допомогу, підтримували у працевлаштуванні.

Посол США в Україні Вільям Тейлор вручив нагороду священнику отцю Іоанну — за невтомну роботу для подолання торгівлі людьми та залучення до цієї роботи Української Православної Церкви. Отець Іоанн очолює Всеукраїнський благодійний фонд «Віра. Надія. Любов». Серед досягнень — створення двох успішних ресурсних центрів для боротьби з торгівлею людьми та відповідна програма підготовки семінаристів. Отець Іоанн також розробив першу та єдину в Україні стратегію боротьби Церкви з торгівлею людьми.

Керівник Департаменту консульської служби МЗС Борис Базилевський відзначив плідну співпрацю міністерства та приватного бізнесу. Він розповів про ініціативу міністерства, що полягає у відправ-

ленні текстових повідомлень з контактами українських посольств та консульств на мобільні телефони українців, які подорожують за кордон. Борис Базилевський нагородив компанії Astelit – life), Kyivstar та МТС у номінації «За проявлену соціальну відповідальність у протидії торгівлі людьми» за їх підтримку у створенні безкоштовної лінії «527». Цим номером скористалися вже близько 3000 українців, завдяки дзвінкам ідентифіковано 34 потерпілих від торгівлі людьми.

Посол Швеції в Україні Йон-Крістер Аландер відзначив роботу Міністерства внутрішніх справ. Заступник начальника Головного слідчого управління МВС України полковник Павло Бевзенко доклав зусиль до створення в 2007 році спеціального підрозділу для розслідування злочинів, пов'язаних з торгівлею людьми. Слідчий в особливо важливих справах у Волинській області майор Анатолій Вічинюк брав участь у розкритті п'яти кримінальних угруповань і врятував життя 70 жертвам торгівлі людьми. Заступник начальника Департаменту боротьби з пов'язаними з торгівлею людьми злочинами капітан Олександр Мельников розкрив 20 кримінальних справ з торгівлі

Нехай наші герої надихнуть нас своїм прикладом

людьми. Начальник відділу по боротьбі з торгівлею людьми у Миколаївській області підполковник Ігор Блошко викрив та ліквідував два канали переправлення людей за кордон та допоміг встановленню плідної співпраці з правоохоронними органами інших країн. Начальник управління по боротьбі зі злочинами, пов'язаними з торгівлею людьми в Донецькій області полковник Олег Поплавський долучився до розкриття 20 каналів торгівлі людьми та допоміг 101 жертві повернутись додому.

За оцінками експертів, з початку 1990 років від різних форм торгівлі людьми потерпіли близько 100 тисяч українців. □

Опинилися в пастці? Зателефонуйте на «527»

Нещодавно завдяки дзвінку на «527» — перший і єдиний національний безкоштовний номер з протидії торгівлі людьми в Україні — отримала допомогу жінка, що повернулась з Європи після більше ніж шести місяців експлуатації.

У квітні цього року провідні оператори мобільного зв'язку в Україні — «Астеліт» (торговельна марка life:)), Київстар та МТС запровадили безкоштовний короткий мобільний номер «527», що спрямовує всі дзвінки до безкоштовної національної інформаційної служби Міжнародної організації з міграції (МОМ). Професійні оператори «гарячої лінії» надають поради та застереження щодо пошуків роботи за кордоном, а також можуть допомогти людям, які зазнали експлуатації. З початку роботи номера національна безкоштовна «гаряча лінія» МОМ отримала більше ніж 1700 дзвінків через «527».

Історія жінки, якою вона поділилася з операторами «гарячої лінії», досить типова. Вона була у відчай після втрати роботи у рідному місті, аж тут її друг запропонував роботу продавця за кордоном. Гроші за квиток та візу сплатив її вербувальник в рахунок майбутньої зарплатні. Коли вона приїхала до країни призначення, в неї відібрали паспорт та продали до сексуального рабства. Після декількох місяців насильницького утримання та примусової проституції вона знайшла можливість втекти та повернулася в Україну.

Особливим в цій історії є те, що вона зателефонувала на «527» і звернулася по допомогу. Оператори ідентифікували її як потерпілу від торгівлі людьми і негайно спрямували до громадської організації з протидії торгівлі людьми, яка в свою чергу направила її до МОМ.

За останні шість років МОМ в Україні надала допомогу понад 4000 потерпілим від торгівлі людьми, що включає медичну та психологічну реабілітацію, професійне навчання, реінтеграційні гранти, юридичну допомогу та інше.

— Завдяки номеру «527» ми змогли допомогти цій жінці отримати медичну допомогу та психологічне лікування, яке було необхідним для того, щоб розпочати життя заново, — розповіла Координатор національної гарячої лінії Марина Пасічник. — Сподіваємося, що поінформованість про цей номер зростатиме, а також зростатиме кількість людей, яким необхідна допомога.

Проект AENEAS здійснюється МОМ за фінансування Європейського Союзу. Він підтримує сучасні національні механізми перенаправлення потерпілих від торгівлі людьми через мережу із понад 30 неурядових органі-

зацій, правоохоронних органів та інших урядових установ для надання їм реінтеграційної допомоги у Медичному реабілітаційному центрі МОМ. Проект спрямовано на викорі-

У неї відібрали паспорт та продали до сексуального рабства

нення торгівлі людьми в Україні та Молдові шляхом запобігання та перешкоджання таким злочинам, а також на посилення спроможності відповідних урядових структур та громадянського суспільства більш ефективно боротися із сучасним рабством.

Сприяння врегульованій та впорядкованій міграції стає все більш важливим для громадян України та Молдови. Пересування людей через кордони у пошуках кращих заробітків та життя загалом є цілком законним. Просування легальної міграції допомагає унеможливити торгівлю людьми та захистити права мігрантів за кордоном. Проект AENEAS спільно із іншою ініціативою Програми «Зміцнення потенціалу у сфері управління міграційними процесами», Центрами консульства мігрантів (ЦКМ), що фінансується Європейським Союзом, працюють на захист прав мігрантів через розповсюдження інформації та надання безпосередньої допомоги ЦКМ. □

Під час конференції у Рівному.

У Рівному відбулася звітна конференція проекту TACIS «Посилення регіональних соціальних служб». Його виконував очолюваний Британською Радою Консорціум, а фінансував Європейський Союз.

Цей пілотний проект діяв упродовж двох з половиною років у Волинській та Рівненській областях. Його основним завданням було підвищення якості надання соціальних послуг незахищеним верствам населення.

Керівник робочої групи проекту Грег МакТаггарт повідомив, що сьогодні 30 працівників соціальної сфери готові навчати своїх колег впроваджувати інноваційні моделі надання соціальних послуг. Черговим завданням є поширення цих знань по всій Україні. За словами директора Департаменту у справах ветеранів та людей похилого віку Міністерства праці та соціальної політики України Ольги Крентовської, завдяки проекту «Посилення регіональних соціальних служб» напрацьовано проекти стандартів якості надання соціальних послуг і нові нормативно-правові акти, зміни до законодавства, а також створено нову модель системи соціальних послуг. Проте, вважає вона, постає питання реалізації цих напрацювань. На її думку, «надання соціальних послуг має стати прерогативою органів місцевої влади».

Начальник головного управління праці та соціального захисту населення Волинської облдержадміністрації Володимир Кец висло-

Напрацьовано стандарти надання соціальних послуг

Завершився проект «Посилення регіональних соціальних служб»

вив велике задоволення результатами реалізованого проекту. Завдяки проекту навчання пройшли близько 80% усіх соцпрацівників Волині. За його словами, сталася зміна психології як працівників соціальної сфери (зокрема, щодо надання якісних соціальних послуг), так і самих споживачів цих послуг. Щоправда, як зазначив начальник Радивилівського районного управління праці та соцзахисту населення Рівненської області Василь Бондар, не все так однозначно добре: реформування соціальної сфери неможливе без реформування інших сфер. Крім того, існує побоювання, що після закінчення проекту пілотні заклади працюватимуть не так активно. Тож «участь у проекті дала дуже багато, але й поставила багато питань».

Змінилася психологія і працівників соціальної сфери, і споживачів соціальних послуг

Учасники конференції відповіли на запитання журналістів. Цікавими були дискусії щодо комплексного реформування системи соціального захисту населення, адже реформи в окремо взятому секторі не є ефективними. Надання якісних соціальних послуг сприятиме запровадження медичного страхування — але це питання ще не врегульоване. Пресу цікавила й інформація щодо діяльності в Україні Британської Ради, оскільки спектр соціальних питань також є в пріоритеті цієї організації. □

На Донеччині вчилися вправлятися з твердими побутовими відходами

У Донецьку підбили підсумки проекту «Розвиток сфери керування твердими побутовими відходами (ТПВ) в Донецькій області», який фінансувала програма TACIS Європейського Союзу й виконував консорціум французьких фірм SOGREAH і ADEME та німецької GKW-Consult.

Проєкт здійснювався також за підтримки Донецької облдержадміністрації. Основними партнерами виступили Державне управління охорони навколишнього природного середовища в Донецькій області та Головне управління містобудування, архітектури й житлово-комунального господарства облдержадміністрації.

Проект тривав з квітня 2005 по жовтень 2007 року. Області було передано устаткування на суму понад 2 млн гривень. Зокрема, придбано і встановлено 345 спеціалізованих контейнерів для роздільного

збору ТПВ у Краматорську та Дружківці, 100 євроконтейнерів придбано для змішаного збору в Макіївці, а також поставлено 4 вагові установки для оснащення полігонів ТПВ. Визначено місця їхньої установки: Артемівськ, Маріуполь, Ясинувата й Краматорськ. Крім того, розроблено Місцеві плани дій для міст Макіївка, Дружківка, Артемівськ, Ясинувата, Краматорськ і для Червоноармійського району, організовано навчальні тури для фахівців до Франції, проведено тренінги, створено обласне комунальне підприємство «Донецький регіональний центр поводження з відходами». □

ЄС допомагає реформувати систему охорони здоров'я

Розпочався новий проект Європейського Союзу «Сприяння реформі вторинної системи охорони здоров'я».

Метою його є підтримка створення ефективної, економічної та справедливої системи охорони здоров'я в Україні — за допомогою саме реформи вторинної ланки медичної допомоги.

Проєкт намагатиметься підвищити здатність урядових структур до підготовки і впровадження реформи у секторі охорони здоров'я, розширити можливості для співпраці та обміну досвідом між закладами охорони здоров'я країн Європейського Союзу та України, збільшити здатність місцевих органів управління до керування процесом надання населенню послуг вторинної медичної допомоги. На базі трьох пілотних регіонів буде відпрацьовано та вдосконалено відповідні моделі фінансового управління. Також планується підвищити відповідальність за результативність діяльності лі-

кувально-профілактичних закладів завдяки запровадженню системи моніторингу та обміну інформацією. Під час проекту має бути розроблено стійку систему планування інфраструктури лікарень та започатковано її запровадження на обласному рівні. Планується розробити і апробувати національну стратегію підготовки керівних кадрів системи охорони здоров'я й запропонувати програму підготовки менеджерів медичних закладів.

Проект здійснюється міжнародними та українськими експертами під керівництвом міжнародного концерну ЕПОС. □

«ЖОРНА» залучають закордонних фахівців

У рамках фінансованого ЄС проекту «ЖОРНА» в Київському національному університеті працюють з українськими викладачами і студентами експерти з Франції. Ініційована на пропозицію директора Інституту журналістики Володимира Різуна низка майстерень спричинена дедалі активнішою роботою студентів у засобах масової інформації. Проте в багатьох ЗМІ не працюють власні редакційні настанови, що мали б забезпечувати точність, неупередженість, об'єктивність у роботі. Тому важливо, щоб студентів переконували в потребі цих засад журналістської роботи ще в університетах.

Відряджені Вищою школою журналістики в Ліллі французькі експерти працювали з різними групами студентів. Філіп Браше — з телевізійниками, Стефані Моріс — з газетярами, Патрік Лельман — з радіожурналістами, Паскаль Россіньоль — з фотографами, Дімітрі де Кошко — над настановами з журналістики інформаційних агентств. У планах проекту — опублікувати згодом редакційні настанови одним виданням.

Це не єдина спроба міжнародної співпраці в галузі журналістської освіти, яку останнім часом реалізовує команда проекту «ЖОРНА». Наприкінці вересня на науковій конференції вищих шкіл журналістики України в Алушті було організовано День міжнародної журналістики. Доповіді про сучасні методи викладання в журналіст-

ській освіті подали запрошені проектом експерти Майкл Фолі (Дублінський інститут технологій, Ірландія), Лінда Крістмас (Університет Сіті та Фундація «Гардіан», Британія), Даніло Леонарді (Оксфордський університет, Британія), Нів Нолан (Телебачення і радіо Ірландії).

Девід Голдберг і Троелс Ларсен з Оксфордського університету провели майстер-клас з медіа-права, а один з ключових експертів проекту Марек Бекерман — з практичних методів викладання радіожурналістики. Інший ключовий експерт проекту — Андрій Куликов — узяв участь у майстернях з використання системи дистанційного навчання i-Learn у викладанні і з організації студентської практики. Керівник команди проекту Тоні Хоусон був у числі співголів засідань конференції. □

Інформаційні центри отримали нове лого

Розроблено новий логотип для Інформаційних центрів ЄС в Україні та Білорусі. Подібні установи надають всім бажаючим необхідну інформацію про історію виникнення та принципи формування Європейського Союзу, спільний здобуток держав — членів ЄС, поточну проблематику й стратегію подальшого розвитку європейської спільноти.

В Україні та Білорусі діють три таких центри — при Національній академії державного управління при Президентові України, при Інституті міжнародних відносин Київського національного університету ім. Тараса Шевченка та при Білоруському державному університеті. □

Лідери Євросоюзу узгодили текст Угоди реформ

Її підпишуть 13 грудня і назвуть «Лісабонською»

Прем'єр-міністр Фінляндії Матті Ванханен (ліворуч), Прем'єр-міністр Словенії Янеж Янса і Президент Європарламенту Ганс Поттерінг (праворуч) обмінюються думками про результати неформального саміту ЄС.

— Сьогодні народився новий Лісабонський договір. Це — європейська перемога, — заявив Прем'єр-міністр головної в ЄС Португалії Жозе Сократеш.

Політичної згоди щодо основних положень майбутньої угоди було досягнуто на червневому саміті Євросоюзу. Після цього в кінці липня розпочала роботу Міжурядова конференція, метою якої було переведення політичних домовленостей в юридичну площину. Вона й підготувала проект угоди.

Проте неформальний лісабонський саміт аж ніяк не був простою формальністю. Польща домоглася створення більш вигідного для неї механізму підрахунку голосів під час голосування в Раді Євросоюзу. Італія була незадоволена запропонованим новим розподілом

мандатів у Європарламенті після 2009 року — вона отримає на одне місце менше за Велику Британію і на два за Францію. Австрія хотіла обмежити приплив закордонних, зокрема німецьких, студентів до її вузів, а Болгарія мала

Саміт аж ніяк не був простою формальністю

різні з Європейським Центробанком погляди щодо написання слова «євро» в документах болгарською мовою.

Зрештою, компромісу досягли. У новій угоді буде так званий механізм Іоанніна, який дає можливість меншості відтермінувати втілення рішень, ухвалених більшіс-

На неформальному саміті в Лісабоні лідери держав — членів Європейського Союзу схвалили проект нової Угоди реформ, через яку буде внесено зміни до існуючих угод ЄС.

Дискусія була довгою. Президенти й прем'єри засідали до четвертої години ранку 19 жовтня.

тю. На вимогу Польщі він діятиме довше, ніж передбачалося раніше. Італії надали в Європарламенті ще одне місце. При цьому домовилися, що не матиме права голосу новий Президент Європарламенту — який, втім, і зараз користується ним рідко. Лідери ЄС також задовольнили вимоги Австрії та знайшли компромісне рішення з Болгарією — до остаточного вирішення цієї проблеми в болгарських варіантах офіційних документів ЄС слово «євро» буде замінено на абревіатуру EUR.

Президент Європейської Комісії Жозе Мануель Баррозу висловив задоволення досягнутим компромісом.

— Через Угоду реформ Європейський Союз буде краще підготовлений для виконання своєї ролі в світі і вирішення питань, що стосуються економіки та громадян країн ЄС, — заявив він. Президент ЄК також особливо відзначив внесок у досягнення історичної угоди Німеччини, яка головує в ЄС у першому півріччі, та Португалії, що головує зараз.

Новий документ міститиме зміни до двох основоположних угод Союзу: підписаної 1957 року Римської та Маастрихтської від 1992 року. Угода реформ передбачає, зокрема, посилення ролі національних парламентів, зміну системи підрахунку голосів в Раді міністрів ЄС. Зменшується кількість депутатів Європарламенту — з 785 до 750. Посилюється роль Президента Єврокомісії, Рада ЄС перетворюється на інституцію, створюється посада Президента ЄС.

Угоду буде підписано 13 грудня в Лісабоні (відповідно, отримає назву «Лісабонська угода») на засіданні Європейської Ради. Після цього її мають ратифікувати всі 27 держав — членів ЄС. У Євросоюзі сподіваються, що ратифікація нового договору завершиться не пізніше наступних виборів до Європейського Парламенту — тобто літа 2009 року. □

Київ привітав парафування угоди

Україна привітала узгодження тексту Угоди реформ. «Ця подія знаменує собою початок нового етапу розвитку розширеного ЄС, орієнтованого на вдосконалення своєї інституційної спроможності, ефективності та життєздатності. Цим самим ще раз було підтверджено, що дух толерантності та компромісу, баланс між національними особливостями держав-членів та інтересами загальноєвропейського будівництва є одними з найважливіших

принципів процесу вироблення політичних рішень всередині ЄС, — заявив речник МЗС України Андрій Дешиця. — Україна сподівається, що укладення Договору про реформу та набуття ним чинності поверне Європейському Союзу його відкритість та динамізм, процес розширення ЄС триватиме, а прийом нових членів залежатиме не від кон'юнктурних політичних міркувань, а від їх відповідності об'єктивно визначеним критеріям членства». □

У ЄС та Росії може з'явитися нова проблема

Москві не подобається енергетична ініціатива Брюсселя

У португальському місті Марфа відбувся ювілейний, 20-й саміт Євросоюз-Росія. Подібні зустрічі на найвищому рівні проходять двічі на рік. Головними темами останньої були енергетика, ситуація довкола статусу сербської провінції Косово, Близький Схід та іранська ядерна програма.

Європейський Союз представляли Президент Єврокомісії Жозе Мануель Баррозу, Прем'єр-міністр головної в ЄС Португалії Жозе Сократеш, Високий представник ЄС у справах спільної зовнішньої та безпекової політики Хав'єр Солана, Комісар ЄС із зовнішніх зв'язків та Європейської політики сусідства Беніта Ферреро-Вальднер та Комісар у справах зовнішньої торгівлі Пітер Мендельсон. Російську делегацію очолював Президент РФ Володимир Путін.

— Російська Федерація нині є нашим третім найбільшим торговельним партнером, — заявив з нагоди саміту Жозе Мануель Баррозу. — Між нами, безперечно, залишаються нерозв'язані питання. Однак ми продовжуємо працювати над ними в рамках регулярного та відкритого політичного діалогу.

Діалог у Марфі відбувся. Проте він хіба що підтвердив існування розбіжностей у поглядах на низку проблем.

Зокрема, не зсунулося з мертвої точки питання початку переговорів між ЄС та РФ з укладання нової Угоди про партнерство і співробітництво. Нинішня угода набула чинності 1997 року, і 1 грудня термін її «придатності» добігає кінця. Початок роботи над новою угодою блокує Польща, протестуючи таким чином проти заборони Росією імпорту польського м'яса.

— Я вважаю, що ембарго було запроваджене не з економічних, а з політичних міркувань, — заявила з нагоди саміту Міністр закордонних справ Польщі Анна Фотига. — Не думаю, що санітарні норми в Польщі гірші, ніж в РФ. Це не технічні питання, а питання доброї волі. Точніше, її відсутності.

Солідарність з позицією Польщі висловили інші країни Європейського Союзу. Про

це було заявлено Москві ще на минулому саміті в травні цього року.

Водночас нинішня зустріч на найвищому рівні засвідчила, що у відносинах ЄС та Росії може з'явитися ще одна проблема. Нещодавно Єврокомісія оприлюднила нову

Збільшено квоти постачання російської сталеної продукції до ЄС

енергетичну ініціативу, спрямовану на лібералізацію енергетичного ринку. Одним із елементів її є вимога до іноземних компаній, що хочуть оперувати в ЄС, бути розділеними на виробників і транспортерів енергії. А це зачіпає інтереси російського монополіста «Газпром».

Президент Єврокомісії Жозе Мануель Баррозу (ліворуч), Президент Росії Володимир Путін та Прем'єр-міністр головної в ЄС Португалії Жозе Сократеш під час саміту в Марфі.

— Ми її проаналізували й сигналізували нашим колегам, що у випадку її реалізації можуть з'явитися нові негативні фактори у відносинах між Росією та ЄС, — заявив спецпредставник Президента РФ з питань розвитку відносин з ЄС Сергій Ястржембський.

Конкретним результатом саміту стало підписання Угоди про торгівлю деякими видами сталі, згідно з якою збільшено квоти постачання російської сталеної продукції до ЄС до 2,904 млн тонн в 2007 році й 3,031 мільйона — в 2008-му.

— Ми задоволені цією угодою, — заявив глава компанії «Северсталь-груп» Олексій Мордашов. — Вона грає велику роль й піде на користь російській чорній металургії. □

Призупинили санкції проти Узбекистану

Рада міністрів з загальних справ та зовнішніх відносин ЄС вирішила призупинити на півроку дію обмеження на видачу віз високопосадовцям Узбекистану.

— Визнаючи деякі позитивні кроки з боку країни, насамперед діалог щодо прав людини між ЄС та Узбекистаном, контакти експертів, ми відчуваємо оптимізм щодо покращення ситуації. І ми тимчасово зняли санкції проти цієї країни, — заявила Комісар ЄС з питань зовнішніх відносин та Європейської політики сусідства Беніта Ферреро-Вальднер.

Ембарго на продаж зброї Узбекистану та обмеження щодо видачі віз певним осо-

бам країни продовжено на один рік. Однак протягом перших 6 місяців пропонується зняти візові обмеження з урахуванням прогресу в області прав людини, досягнутому узбецькою владою. Це рішення може бути переглянуте у випадку погіршення ситуації в країні.

Санкції ЄС запровадив у 2005 році після подій в Андижані. Тоді правоохоронні органи застосували зброю проти маніфестантів, які вимагали зміни влади. □

Оллі Рен вважає, що подальше розширення допоможе ЄС у вирішенні багатьох майбутніх викликів.

— Я не впевнений щодо коефіцієнта її корисної дії, — так висловився про цю гіпотетичну Раду Комісар.

За ідеєю Саркозі, Рада мала б бути незалежним органом для обговорення питань перспективного розвитку ЄС. Це виглядало своєрідною умовою того, що Франція не блокуватиме переговори щодо приєднання

Оллі Рен критично ставиться до створення Ради мудрих

Комісар ЄС з питань розширення Оллі Рен критично поставився до пропозиції Президента Франції Ніколя Саркозі створити Раду мудрих, якій буде доручено моделювання перспектив розвитку об'єднаної Європи на період 2020–2030 років. Серед інших — питання прийняття нових країн в ЄС.

до Союзу Туреччини. Саркозі висловив побажання, щоб до Ради увійшли 10–12 авторитетних експертів і щоб про її створення було оголошено на наступному грудневому саміті ЄС. А свою першу доповідь «мудрі» представили б лідерам Союзу в першій половині 2009 року перед черговими виборами до Європарламенту.

Пропозицію Саркозі загалом підтримує Канцлер Німеччини Ангела Меркель. Щоправда за умови, що Рада не буде цілковито сфокусованою на питаннях розширення ЄС, зокрема вступу Туреччини.

— Якщо ця Рада справді складатиметься з мудрих чоловіків та жінок, я впевнений, що вони не побачать в розширенні проблему — швидше життєво важливу частину рішення багатьох викликів, з якими ЄС зіткнеться впродовж наступних десятиліть, — сказав Оллі Рен. Серед таких Комісар назвав енергетичну безпеку, кліматичні зміни та старіння населення Європи. При цьому Оллі Рен висловив переконання, що інтеграція в ЄС Туреччини та країн Західних Балкан лише допоможе ефективно відповісти на виклики. □

Туреччину закликали відкритися для Кіпру

Комітет у закордонних справах Європейського Парламенту ухвалив доповідь щодо процесу приєднання Туреччини до ЄС. Приурочили її до другої річниці початку переговорів про вступ цієї країни.

Комітет привітав нещодавні «вибори нового Президента як знак міцності турецької демократії». Депутати позитивно оцінили «рішучість нового уряду продовжувати процес реформ», а також «намір турецького уряду ухвалити нову громадянську конституцію, що захищатиме засадничі права та свободи людини».

Водночас засуджено вбивства турецького журналіста вірменського походження Гранта Дінка та італійського католицького священника Андреа Санторо й наголошено на «терміновій потребі ефективної боротьби з усіма типами екстремізму та насильства». Документ закликає посилити цивільний контроль над армією, секретними службами та поліцією.

Крім цього, Європарламентарі закликали Туреччину поширити положення Анкарського протоколу на всі держави ЄС — тобто відкрити повітряні та морські порти для літаків і кораблів Республіки Кіпр. □

Чорногорія і ЄС підписали Угоду про асоціацію і стабілізацію

Угоду про асоціацію і стабілізацію підписали Європейський Союз і Чорногорія. Укладення подібного документа є першим офіційним кроком на шляху до членства в ЄС. Крім Чорногорії, такі угоди з Союзом мають зараз Хорватія, Македонія і Албанія.

Свої підписи під документом поставили Міністр закордонних справ голівуючої в ЄС Португалії Луїш Амаду та його колеги з решти 26-ти країн-членів, а з боку Чорногорії — Прем'єр-міністр Желько Штуранович. Підписання відбулося в Люксембурзі під час засідання Ради ЄС із зовнішніх зносин.

У своїй заяві Рада назвала підписання документа «важливим кроком на шляху країни в напрямку ЄС». «Рада очікує на інтенсифікацію співробітництва з Чорногорією через широкі можливості, які надає ця угода та інші механізми процесу стабілізації та асоціації, — йдеться в документі.

— Рада заохочує Чорногорію просуватися вперед в її реформах і закликає політичні сили об'єднати їхні зусилля навколо пріоритетів, виписаних у Європейських угодах партнерства. Особливий наголос робиться на важливості подальшого прогресу в адмініструванні та в сфері законодавства, включаючи боротьбу з організованою злочинністю та корупцією, а також на створенні незалежного та відповідального правосуддя».

Чорногорія стала незалежною державою у травні 2006 року. За це на тодішньому референдумі проголосували 55,5% населення. □

«Європейська інтеграція є нашою долею»

Обрання в жовтні Президентом парламенту Сербії 32-річного Олівера ДУЛІЧА з Сербської демократичної партії вивело сербський політичний процес із глухого кута й тривалих баталій.

Однією з найважливіших тем тамтешніх дискусій є питання європейської інтеграції країни. Про це — в інтерв'ю з Олівером Дулічем, яке було розміщене на сайті Європейського Парламенту.

— Європейська інтеграція Сербії — дуже дискусійне питання у сербському парламенті. Що є найважливішим під час цих дебатів?

— Фактором номер один у наших стосунках з ЄС є остаточний статус Косова. Ми мали дуже важкі дебати щодо ролі Євросоюзу в цьому процесі. Як проєвропейськи орієнтований політик я завжди дуже радий, коли ЄС грає позитивну роль, добиваючись рішення, яке відповідає міжнародним стандартам і поважає інтереси обох сторін. Компроміс у косовському питанні є надзвичайно важливим для Сербії. Йдеться не лише про збереження обличчя країни, а й про історичне примирення між сербами та албанцями. А це найважливіша річ для стабільності на Балканах.

Важливими для нас є внутрішні дебати в Євросоюзі. Часом чуємо про «втому від розширення» або про сумніви — мають Західні Балкани бути частиною ЄС чи ні?

Однак якщо ми знаходимо рішення по Косово, уникаючи при цьому одностороннього визнання незалежності краю Сполученими Штатами або Євросоюзом, забезпечуючи Сербії голос в цьому процесі, і якщо процес розширення Євросоюзу триватиме нормально — я впевнений, що і наш процес європейської інтеграції йтиме без великих проблем.

— Як населення Сербії сприймає європейську інтеграцію? Як ви «продаєте» цю ідею виборцям?

— Останні соціопитування свідчать, що близько 70% населення Сербії підтримують процес європейської інтеграції. Це дуже підбадьорює тих з нас, хто працює для змін у нашому суспільстві. Звичайно, як і в інших країнах, деякі люди виступатимуть проти інтеграційного процесу. На самому початку ми взагалі відчували більше негативу, ніж позитиву. Але стратегічно люди розуміють, що європейська інтеграція є нашою долею. ЄС гарантує нормальне, безпечне життя, а також кращі економічні перспективи для краї-

ни. Отже, я оптиміст щодо підтримки ідеї євроінтеграції сербським населенням.

Проте є один дуже важливий момент. Ми маємо потужну й небезпечну суміш — з одного боку є національне розчарування, відкритий статус Косова, з боку іншого — дуже важка економічна ситуація. Це дуже добрий ґрунт для радикалів і популістів. Він дає їм переваги над більш раціональними опонентами, які намагаються пояснити реалії ситуації. Ми, проєвропейські політики, звертаємо увагу на приклади інших країн регіону — тих, які вибрали за свою мету європейську інтеграцію. Показуємо, що ЄС є стабілізуючим фактором, і європейська інтеграція розв'яже багато проблем нашого суспільства.

— Недавня історія Сербії була драматичною, 1990-ті називають втраченим десятиліттям. Як ви оцінюєте моральний стан країни? Вона зараз впевнена в собі чи ні?

Швидше ні. На жаль, ми лише хочемо здаватися міцними. Сербі — цікаві, талановиті люди, але часом дуже деструктивні. Коли Сербія експортує безпеку, стабільність, гарні ідеї, ми — найкращі гравці в регіоні. Та ми також можемо експортувати руйнування, деструктив — і в цьому теж дуже успішні. Отож нам треба знайти свою роль. Ми можемо грати на стабілізацію в регіоні, використовуючи найкращі свої національні риси.

— Вам лише 32 роки, а ви вже Президент парламенту. Ваш вік є в цьому випадку перевагою?

— Так, я дуже молодий. Але ж вдвічі старший за демократію в Сербії! Отже, можливо, я представляю нову генерацію сербських політиків, на яких не лежать проблеми минулого. Я дуже толерантна людина, виріс в багатосторонньому середовищі, завжди готовий до пошуку компромісу з людьми у різних питаннях. У політичне життя Сербії прийшов у дуже важкий час політичних війн. Моя партія запропонувала мене на посаду Президента парламенту, бо ми хочемо просувати нових, молодих

людей і провокувати інші партії робити те ж саме. Зараз саме нове покоління має позбавити країну суперечок минулого. Я лише перший в цьому процесі й думаю, що моя молодість є, швидше, перевагою ніж недоліком. □

Комісія оцінює процес розширення

Європейська Комісія опублікувала Повідомлення «Стратегія розширення ЄС та його основні виклики у 2007—2008 роках», у якому оцінила поступ нинішніх та потенційних країн-кандидатів на вступ до Союзу. За словами Комісара ЄС з питань розширення Оллі Рена «2007-го року поступ країн західнобалканського регіону був стабільним, але недостатньо збалансованим».

— Актуальними залишаються основні виклики регіону, зокрема процес визначення статусу краю Косово, демократичний розвиток Сербії та державотворення у Боснії та Герцеговині, — заявив він. — Сподіваюся, що 2008-го року ці держави виконають необхідні умови і ми зможемо укласти угоди про стабілізацію та асоціацію з усіма країнами регіону.

Торкаючись ситуації в Сербії, Комісія привітала відновлення у червні цього року переговорів щодо Угоди про стабілізацію та асоціацію з ЄС, яка має стати першим кроком до вступу країни до Союзу. Комісія нагадала, що перемовини було зупинено у травні 2006 року через недостатню співпрацю Белград із Міжнародним трибуналом з колишньої Югославії. Попри те, що нині сторони практично завершили переговорний процес, умовою підписання Угоди Європейський Союз називає арешт усіх підозрюваних у скоєнні воєнних злочинів під час подій 1990-х років.

Детальніше про Повідомлення Єврокомісії читайте в наступному номері «Євробюлетня».

У Європарламенті закликають подумати про асоціацію й безвізові режими для східних учасників ЄПС

Комітет у закордонних справах схвалив проект відповідної резолюції

Комітет у закордонних справах Європейського Парламенту підтримав проект резолюції ЄП щодо зміцнення Європейської політики сусідства. Підготували його британець Чарльз Теннок (група Європейської народної партії) та соціаліст Обіолса-і-Жерма, тобто представники двох найбільших груп Європарламенту.

Одна з частин документа присвячена східним сусідам ЄС. Відповідно до проекту резолюції, Європарламент має таке бачення політики ЄС щодо них:

— Наголошує, що відповідно до статті 49 Угоди про ЄС демократичні сусіди, які чітко ідентифікуються як європейські країни і які поважають верховенство права, можуть, в принципі, просити членства в ЄС; вітає заключне визнання цього права за Україною в рекомендаціях ЄП від 12 липня 2007 року, які стосуються мандата на переговори з посиленої угоди між Україною та ЄС.

— Серйозно стурбований відсутністю позитивної відповіді з боку уряду Беларусі щодо умов співробітництва, сформульованих Європейською Комісією в листопаді 2006 року; засуджує триваючі порушення білоруським керівництвом фундаментальних прав і свобод, закликає звільнити політичних в'язнів і зупинити будь-яке придушення демократичних сил, надаючи білоруському народу можливість користуватися свободою, демократією та добробутом, які можливі за тіснішої інтеграції з ЄС; підкреслює, що Євросоюз повинен терміново забезпечити ефективну підтримку громадянського суспільства і вільних медіа.

— Переконаний, що мають бути створені мотиваційні рамки із середньостроковими імплементаційними цілями, базованими на новій генерації угод про асоціацію, переговори про які мають бути проведені з тими країнами Європейської політики сусідства, що поділяють фундаментальні європейські цінності, хочуть тісніше інтегруватися з Європейським Союзом і належним чином виконують План дій в рамках ЄПС.

— Вважає, що ці угоди мають передбачати прогресивний розвиток двосторонніх

відносин з ЄС і включати конкретні умови й часові рамки їхнього виконання з точками відліку часу, які мають бути узгоджені в спільно підготовленому плані дій і супроводжуватися постійним моніторингом; вітає мотиваційну концепцію Сприяння урядуванню, що забезпечує додаткову фінансову підтримку країн, які найкраще виконують поставлені завдання.

— Схвалює завершення процедури укладання угод про спрощення візових процедур та реадмісію з Україною, так само й ініціалізацію цього процесу з Молдовою, і закликає

Європейські сусіди в принципі мають право просити членства в ЄС

до переговорів щодо подібних угод з країнами південного Кавказу; переконаний, що перспектива безвізового режиму має бути передбачена на довгострокову перспективу, і мають бути виписані кроки, які потрібно зробити для досягнення цього.

— Впевнений, що має тривати поступова інтеграція східних сусідів ЄС в Європейське енергетичне співтовариство і закликає до пріоритетної імплементації реформ в енергетичному секторі, із запровадженням принципу відкритої ринкової економіки й прозорості, особливо оскільки це зачіпає питання цін, доступу до мереж та енергетичної ефективності.

— Є прихильником активнішої підтримки Євросоюзом проектів регіонального співробітництва, таких як Співтовариство демократичного вибору, ГУАМ і Чорноморське економічне співробітництво —

щоб ефективніше розвивати демократію, взаємодовіру й співробітництво всередині регіонів; підкреслює потребу активнішого залучення ЄС у вирішення так званих заморожених конфліктів, серед іншого і через конфліктний менеджмент і втілення проектів з освіти, культури та громадянського суспільства на конфліктних територіях; схвалює роботу Місії Європейського Союзу з прикордонної допомоги Молдові та Україні (EUBAM).

— Має намір дослідити можливість створення ЄПС-Схід Парламентської Асамблеї (ENP-East Parliamentary Assembly), подібної до існуючої з середземноморськими сусідами (Euromed Parliamentary Assembly), або спочатку, як пробу, провести спільну зустріч делегацій Європейського Парламенту і парламентів України, Молдови, Грузії, Вірменії та Азербайджану за присутності продемократичних спостерігачів з Беларусі.

— Наголошує на потребі використання стратегічного партнерства між ЄС та Росією для наполягання на дотриманні фундаментальних прав людини та свобод, демократичного вибору і верховенства права як принципів, які формують позиції обох партнерів, оскільки Росія грає важливу роль в допомозі з відновлення територіальної цілісності країн ЄПС.

— Вітає ініціативу стратегічного посилення відносин з сусідами східних учасників ЄПС; наголошує, що враховуючи ключову політичну, енергетичну та економічну роль Казахстану в цьому регіоні, а також багатосторонню структуру, слід серйозно поміркувати над способами його залучення до Європейської політики сусідства з можливим наданням цій країні статусу країни — учасника ЄПС. □

Брюссель добивається полегшеного в'їзду для дослідників

Відповідну директиву виконали лише шість країн

Європейська Комісія звернулася до держав — членів ЄС з приводу надто повільного виконання директиви щодо полегшення візового режиму для дослідників, які не є громадянами Євросоюзу.

У своєму зверненні Брюссель наголосив, що 12 жовтня минув останній термін для інкорпорації директиви до національних законодавств держав — членів ЄС. Цілком це зробили лише шість країн — Бельгія, Німеччина, Угорщина, Австрія, Португалія та Румунія. Про часткове виконання директиви повідомили Франція, Латвія, Литва та Словаччина.

— Я закликаю країни-члени, які ще не виконали директиву, без затримки здійснити необхідні законодавчі та адміністративні процедури, — заявив Віце-президент Єврокомісії Франко Фраттіні, який відповідає за питання юстиції та внутрішніх справ. — Політичні зобов'язання цих країн щодо ефективного залучення в Європу дослідницьких талантів поки що не відображені в установленні необхідних норм та процедур.

Комісар ЄС з питань науки і досліджень Янеж Поточнік додав:

— Країни-члени мають дотримуватися своїх зобов'язань і створити належні умови для науковців з-за меж Союзу, які хо-

Якщо Європа хоче бути світовим лідером у науці, вона має бути відкритою для світу

чуть проводити тут свої дослідження. Якщо Європа хоче бути світовим лідером у науці, вона має бути відкритою для світу. Нинішня система може відлякувати закордонних науковців, що хотіли б працювати разом з їхніми європейськими партнерами. Тому зміни є дуже важливими для по-

Янеж Поточнік вважає, що країни ЄС мають дотримуватися своїх зобов'язань і створити належні умови для науковців з-за меж Союзу.

дальшого розвитку Європейської дослідницької сфери.

Комісія наголошує, що планує почати передбачені законодавством ЄС каральні процедури проти країн, які досі не виконали директиву чи виконали її неповною мірою — аж до звернення до Суду Європейських співтовариств. Комісія вважає цей нормативно-правовий акт способом підвищення привабливості ЄС як одного зі світових лідерів науково-дослідницького процесу. Директива є чітким сигналом для дослідників з третіх країн про відкритість Європейського дослідницького простору та про заохочення циркуляції інтелектуальних кадрів між ЄС та його партнерами. □

Візову та реадмісійну угоди підписано і з Молдовою

Слідом за Україною та західнобалканськими державами угоди про спрощення візового режиму й реадмісію підписала з Євросоюзом Молдова.

За словами Державного секретаря головної в ЄС Португалії Мануеля Лобу Антунеша, ці угоди «значно поліпшать процедуру видачі віз, вона стане простішою та швидшою». Своєю чергою, це «спростить та збільшить міжлюдські контакти між Молдовою та ЄС».

Угоди є типовими. Перша передбачає зниження вартості віз до країн — членів Європейського Союзу з 60 до 35 євро та скасування платні для певних категорій громадян.

Спрощено процедури отримання віз для бізнесменів, студентів та журналістів. Певні категорії громадян зможуть отримувати довгострокові візи з можливістю багаторазових подорожей на територію ЄС. Угода про реадмісію передбачає визначення зобов'язань та процедур щодо повернення нелегальних мігрантів на територію країни, з якої вони перетнули кордон ЄС. Очікується, що угоди набудуть чинності не пізніше 1 січня наступного року. □

Ратифіковано угоди з західнобалканськими країнами

Європарламент ратифікував угоди про спрощення візового режиму та реадмісію з країнами Західних Балкан — Боснією та Герцеговиною, Сербією, Чорногорією, колишньою югославською республікою Македонією, а також угоду про спрощення візового режиму з Албанією. Очікується, що вони набудуть чинності з 1 січня 2008 року. Раніше західнобалканські країни запровадили для громадян країн ЄС безвізовий режим. □

Андріс Пісбалгс під час свого виступу на конференції.

«Ті, що вкладають зараз, дуже виграють завтра»

З виступу Комісара ЄС з питань енергетики Андріса Пісбалгса на Європейській конференції з енергетичних викликів

Увесь світ і Європа, зокрема, постають зараз перед глобальними викликами. Через те, що людство прагне більше й більше базованої на вуглецю енергії, ми перебуваємо на шляху до незворотних змін нашого клімату.

Викиди CO₂ від виробництва енергії складають близько 80% всіх парникових газів. Водночас ми створюємо потенційно великі ризики для стабільності нашої економічної системи, хочемо більше й більше дефіцитної та все більш цінної нафти, вичерпуємо запаси газу.

Два ключових виклики, перед якими ми постаємо — зміни клімату та безпека енергопостачання. Європейська Комісія дуже добре змалювала ці виклики ще в 2000 році, з нагоди оприлюднення Зеленої книги з енергетики. А то ще були часи, коли ціна на нафту була не такою високою, а кліматичні зміни не розглядалися як серйозна загроза людству.

Головне, що хотіла сказати тоді Єврокомісія, це запитати: як ми можемо перетворити ці виклики в можливості для Європи? Ре-

зультатом є наше бачення й конкретна програма, вже схвалена Європейською Радою.

Початковою точкою цієї стратегії, погодженої главами держав та урядів минулого березня, повинно бути міцне зобов'язання зменшити викиди парникових газів на 20% до 2020 року, або й до 30%, якщо наші міжнародні партнери теж послідуватимуть цьому. Бо це величезний виклик не лише для ЄС, але й для міжнародного співтовариства — досягти міжнародної угоди з боротьби з кліматичними змінами. Ми не впораємося з кліматичними змінами поодиночі, а разом маємо шанс. І шлях до цього — через інтегровану енергетичну та екологічну стратегію.

Це вимагає значного збільшення енергетичної ефективності, справжньої енергетичної революції. Але найважливішим тут є ось

що. Ті, що сьогодні докладають справжніх зусиль, інвестуючи в зміни, дослідження, розвиток, якнайшвидше запровадження нової генерації мало- і безвуглецевих технологій, дуже виграють в плані безпеки й конкурентності завтра. Їм буде легше в умовах майбутніх цінових шоків, бо вони вже інвестували в мало-вуглецеву енергетику зі стабільними цінами.

Які ж дії потрібні зараз?

Перше — до кінця цього року Єврокомісія зможе переглянути Схему торгівлі викидами, плануючи її на період після 2012 року так, щоб забезпечити 20-відсоткове зменшення викидів парникових газів до 2020 року, відповідно до зобов'язань Ради ЄС.

Друге — і також до кінця цього року — я представлю нову «парасолькову директиву з поновлювальної енергетики». Це забезпечуватиме виконання зобов'язань, що передбачають 20-відсоткову частку поновлювальної енергії в усьому її обсязі до 2020 року.

Третє — з наступного року Комісія почне видавати цілу серію ініціатив щодо енергетичної ефективності. Це стосуватиметься вимог до мінімальних стандартів продукції, стандартів будівництва, ефективнішої транспортної системи в європейських містах. Потенціал є величезним не лише щодо зменшення викидів, але також підвищення конкурентності Європи.

Четверте — в кінці цього року Єврокомісія відповість на заклик Європейської Ради щодо Європейської стратегії енергетичних технологій. Це фундаментальний пункт нової енергетичної стратегії Європи і ключ до перетворення кліматичних викликів на конкурентні переваги для Європи. Як і під час всіх індустріальних революцій, технології будуть рушіями успіху в боротьбі з кліматичними змінами. Це означає потребу створення нової генерації енергозберігаючого обладнання, безвуглецевих технологій та нових матеріалів. □

Норвегія збільшує постачання газу до ЄС

Комісар ЄС з питань енергетики Андріс Пісбалгс привітав відкриття нового норвезького газового родовища Ормен Ланге, завдяки якому Норвегія планує збільшити експорт газу до ЄС.

Видобуте з нового родовища блакитне паливо експортуватиметься до Сполученого Королівства, що покриє 20% британських газових потреб на найближчі 30—40 років.

— Цей проект є суттєвим внеском у безпеку постачання природних енергоносіїв в ЄС, — заявив Комісар. — Більше того, це демонструє можливість здійснення в Європі технічно амбітних та чутливих до довкілля проектів в умовах абсолютної конкуренції та відкритого ринку.

Розробка родовища тривала 10 років і коштувала понад 6 млрд євро. Газ видобуватимуть з морського дна на глибині 1000

метрів під рівнем моря, після чого транспортуватимуть за допомогою газопроводу Лангелед — найбільшого в світі розташованого у відкритому морі.

За оцінками, родовище Ормен Ланге містить майже 400 млрд кубометрів газу.

Норвегія є однією з небагатьох західноєвропейських країн, що не входять до ЄС. Водночас країна є членом Європейського економічного простору та Шенгенської зони, а також одним із найбільших експортерів нафти та газу до Союзу. Протягом найближчих років обсяги експорту норвезького газу до ЄС збільшаться від 85 до 120 мільярдів кубометрів на рік. □

Біопаливо має майбутнє

Комісар ЄС з питань сільського господарства та розвитку сільських регіонів Маріанн Фішер Боел надрукувала в останньому числі «Парламентського журналу» (орган Європарламенту) статтю, в якій виклала своє бачення проблеми виробництва біопалива. Питання для Союзу актуальне — втім, не менш актуальне воно й для України. Статтю Комісара ЄС подаємо з незначними скороченнями.

Я була здивована й розчарована водночас тією критикою, яка недавно обрушилася на ЄС через його зусилля із втілення на практиці нової стратегії з поновлювальної енергетики. Ми уважно слухаємо всі добре обгрунтовані аргументи, але досі не бачили чогось, що могло б посягти в нас сумніви щодо нашої мети, на яку погодилися цього року лідери ЄС. Це — до 2020 року досягти частки біопалива в 10% в транспортному секторі. Це принесе переваги сільському господарству, економіці і, не в останню чергу, довкіллю.

У цій дискусії біопаливо називали по-різному: від історичної помилки до відкриття з огляду на зростаючі енергетичні потреби світу. Дехто з природоохоронного лобі і з відповідних міжнародних організацій стверджує, що біопаливо може завдавати довкіллю більше шкоди, ніж добра. Але вигода чи шкода для екології від використання біопалива залежить загалом від того, як воно вироблено. Найбільш використовуваний метод виробництва його в ЄС зменшує CO₂ на 35—50% в середньому, і ця цифра покращуватиметься із запровадженням нових технологій.

Поза сумнівом, величезний позитив на викиди CO₂ в атмосферу матиме прихід другого покоління біопалива. Стануть досконалішими технології, дешевшим виробництво. Але ми не можемо сидіти склавши руки й чекати, коли ж це станеться. Бо так втрачати дорогоцінний час і не зможемо досягти мети. Європейська Комісія також хотіла б якомога швидшого початку виробництва другого покоління біопалива. Тому ми націлюємося на скасування нинішньої допомоги на виробництво біопалива першого покоління й перенаправлення грошей для підтримки інновацій, які пришвидшать вироб-

ництво другого покоління біопалива. Також допомагатимемо фермерам підготуватися до вирощування сировини для майбутньої, більш просунутої форми виробництва.

Висловлюючи сумніви в спроможності європейських фермерів вирощувати необхідну кількість сировини, багато критиків водночас стверджують, що збільшення виробництва біопалива призводить до зростання цін на зернові. Кажуть, що це може негативно вплинути на країни, що розвиваються.

**10–12% сільгоспземель в ЄС
будуть використовуватися
під енергетичні потреби**

Але я хотіла б зазначити: збільшення на ми використання кукурудзи для виробництва етанолу є лише одним з багатьох факторів, які піднімають ціни. Так само діють на них несприятливі погодні умови в Австралії чи інших країнах світу, заборона Україною експорту зерна чи зростаючі продовольчі запити в азійських економіках. Зрештою, для виробництва етанолу ми в ЄС використовуємо менше ніж 2% усього обсягу зернових.

Є побоювання щодо значного скорочення виробництва продуктів харчування в ЄС через переорієнтацію фермерів на вирощування сировини для виробництва біопалива. Я можу гарантувати, що цього не станеться. Виробництво харчових продуктів повинно залишатися й залишатиметься завданням фермерів у ЄС. Тому ми й зафіксували нашу мету щодо біопалива на рівні 10%. Ця цифра є і реалістичною, і раціональною для майбутнього сільськогосподарського виробництва в ЄС. За нашими оцінками, 10–12% від

усіх 123 мільйонів гектарів сільськогосподарських земель в Євросоюзі будуть використовуватися під енергетичні потреби. Але щоб гарантувати продовольчу безпеку, частина наших потреб у біопаливі буде покриватися за рахунок імпорту. Скільки саме — залежатиме від прогресу, який ми очікуємо від майбутнього виробництва другого покоління біопалива.

Я також регулярно чую, що ми в ЄС експортуємо проблеми для довкілля. Бо завозимо багато етанолу з таких країн як Бразилія, яку звинувачують у недотриманні стандартів охорони природи і у вирубці тропічних лісів задля виробництва етанолу з цукрової тростини. Ясно, що немає сенсу взагалі імпортувати біопаливо, якщо виробництво його створює екологічні проблеми. Тому Комісія вимагає гарантій того, що імпортовані види біопалива не мають ярлика «Проблема для екології». У липні в Брюсселі бразильський президент запевнив нас, що Бразилія готова гарантувати дотримання природоохоронних і соціальних стандартів виробництва біоетанолу.

Подібного ми вимагаємо і щодо біопалива, яке виробляють в ЄС. Це сфера, де ми маємо досвід. У результаті сільськогосподарської реформи 2003 року було запроваджено вищі вимоги щодо впливу фермерства на сільське господарство. Це також стосується і виробництва біоенергії, і використання пестицидів.

Отже, незважаючи на всю критику, я залишаюся переконаною — біоенергетика буде корисною для майбутнього сільського господарства ЄС. Вона надаватиме фермерам можливість виробляти сировину для біопалива, відгукуючись на потреби ринку, і робити це в корисний для довкілля спосіб. □

ЄС добиватиметься скасування смертної кари в усьому світі

Сьогодні її не застосовують вже 133 країни

10 жовтня в Європейському Союзі відзначали

Всесвітній день боротьби проти застосування смертної кари.

Було розповсюджено заяву, підписи під якою поставили не лише члени ЄС, а й інші європейські держави, зокрема, й Україна.

Європейський Союз підтвердив свою послідовну позицію. «Скасування смертної кари збільшує повагу до людської гідності й є прогресивним щодо розвитку прав людини... ЄС повторює заклик до держав, які досі мають смертну кару, працювати в напрямку її скасування, а тим часом негайно запровадити мораторій», — йдеться в документі.

У заяві окремо наголошено на помилках правосуддя, які можуть призводити до несправедливого позбавлення життя. ЄС підкреслює, що вони є «непоправною втратою людського життя». Також Євросоюз висловив «глибоку стурбованість щодо тих випадків засудження до смертної кари, коли не було дотримано найвищих стандартів правосуд-

дя». «ЄС глибоко стурбований тим фактом, що в деяких країнах досі засуджують до смертної кари й страчують всупереч чітким міжнародним зобов'язанням тих країн», — сказано в заяві. Водночас Євросоюз привітав

Зі спеціальною заявою виступив Президент Єврокомісії Жозе Мануель Баррозу

скасування смертної кари в Руанді: «Це є важливим прикладом для інших країн, що така країна як Руанда, з жахливими подіями недалекого минулого, вибрала скасування смертної кари. ЄС із задоволенням зазначає,

що тенденції щодо всесвітнього скасування смертної кари за будь-яких обставин міцнішають».

Зі спеціальною заявою виступив і Президент Єврокомісії Жозе Мануель Баррозу.

— Європейський Союз виступає незмінно проти застосування смертної кари за будь-яких обставин і постійно закликає до всесвітньої відмови від цього виду покарання, — заявив він. — Смертна кара суперечить людській гідності. Ми хочемо надати допомогу багатьом неурядовим організаціям і окремим правозахисникам, які щоденно борються за скасування смертної кари.

Сьогодні смертну кару не застосовують у 133 країнах світу. Сам Євросоюз бореться за скасування вищої міри покарання дипломатичним шляхом і через підтримку громадських організацій, що працюють в цьому напрямку. З 1994 року Єврокомісія профінансувала 30 проєктів, спрямованих на скасування смертної кари, загальний бюджет яких склав близько 15 млн євро.

Україна скасувала смертну кару в лютому 2000 року, коли Верховна Рада ратифікувала Протокол № 6 Європейської конвенції з прав людини. А в травні 2002 року Україна приєдналася до Протоколу № 13 тієї ж конвенції, який забороняє застосування смертної кари за будь-яких обставин. Скасування вищої міри покарання є умовою членства в Раді Європи, до якої Україна вступила у листопаді 1995-го. □

Грудень 1986 року, Ярославський вокзал Москви. Андрій Сахаров повертається із заслання у Горький.

Премію Сахарова присуджено суданському адвокату

Цьогорічну Премію Андрія Сахарова отримав суданський адвокат Саліх Махмуд Осман. Нагороду присуджує Європейський Парламент за боротьбу проти несправедливості, дискримінації та нетерпимості. Лауреат премії отримує 50 тисяч євро.

Саліх Махмуд Осман є представником суданської організації з протидії тортурам. Протягом двох останніх десятиліть він надавав безкоштовну правову допомогу бідним, часто добивався скасування смертної кари чи пом'якшення режиму ув'язнення для людей, яких захищав. Офіційно суданський адвокат отримає нагороду 11 грудня цього року.

Депутати Європейського Парламенту вирішили також окремо вшанувати пам'ять Анни Політковської — російської журналістки, яку було вбито в жовтні минулого року і яку посмертно номіновано на Премію Андрія Сахарова. Рішення про те, у який спосіб буде вшановано пам'ять Політковської, ухвалить найближчим часом. □

Брюссель привітав європейських лауреатів Нобелівської премії

Європейська Комісія привітала провідних європейських науковців, що отримали цьогорічні Нобелівські премії з медицини, фізики та хімії.

Професор Кардифського університету Мартін Еванс отримав Нобелівську премію у галузі медицини. Разом із двома американськими колегами він здійснив нові відкриття у генетиці. Альбер Фера з університету Paris-Sud та Петер Грюнберг з дослідницького центру німецького міста Юліх отримали Нобелівську премію з фізики, а Гергард Ертля з німецького Товариства Макса Планка удостоїли нагороди за досягнення в галузі хімії. Лауреатом Нобелівської премії стала

й британська письменниця Доріс Лессінг.

— Уже давно європейці не складали більшість нобелівських лауреатів, як це сталося цього року, — заявив Комісар ЄС у справах науки й досліджень Янеж Поточнік. — Мої найтепліші вітання цим талановитим науковцям. Їхні досягнення є насамперед персональними, Нобелівська премія визнає їхній внесок у науку. Але я також сподіваюся, що вони пишуться тим, що показали: європейська наука живе і процвітає, дає результати світового класу. □

Європарламент проголосував за Європейську рамкову кваліфікаційну програму

Європейський Парламент проголосував за запровадження до 2012 року Європейської рамкової кваліфікаційної програми. Таким чином, європарламентарі підтримали відповідну пропозицію Європейської Комісії, хоча внесли часові корективи — продовжили термін реалізації планів на один рік.

При цьому до 2010 року національні кваліфікаційні системи мають бути приведені до єдиного європейського зразка. Всі нові дипломи після цього терміну повинні містити чітке посилення на референтний рівень Європейської кваліфікаційної програми.

Європейська Комісія схвалила проект Рамкової європейської кваліфікаційної програми у вересні. Він передбачає встановлення восьми референтних рівнів, які

змальовують — що студент знає, розуміє і що здатен робити. При цьому ці рівні охоплюють весь спектр отриманих кваліфікацій — від завершення обов'язкового навчання до найвищого рівня академічного, професійного чи профільного навчання та тренінгів. Європейська рамкова кваліфікаційна програма має полегшити мобільність працівників в ЄС та виробити однакові стандарти щодо оцінки отриманих дипломів в країнах-членах Союзу. □

Виставка розповідає про історію євроінтеграції

Наприкінці жовтня в Брюсселі відкрилася виставка, присвячена півстолітній історії європейської інтеграції. Вона має назву «Це наша історія». Експозиція розповідає про події та процеси, що змінили Європу протягом останнього півстоліття. Представлено багато сучасних мультимедійних та інтерактивних засобів, фільмів та декорацій. Експонати виставки надали понад 80 європейських музеїв. На її організацію Європейська Комісія виділила 1 мільйон євро.

— Озираючись на те, чого Європа досягла за минулі 50 років, ми можемо пишатися, — заявив з нагоди відкриття експозиції Комісар ЄС з питань освіти, тренінгів, культури й молоді Ян Фігель. — ЄС успішно об'єднав країни спільним баченням, базованим на співробітництві й усвідомленні того, що ми міцніші, коли разом. Однак багато ще треба зробити. Особливо потрібно розвинути поняття «європейська належність» — наприклад, через активні громадянські програми в ЄС. Європейський рік міжкультурного діалогу — 2008 є чудовим способом усвідомити той факт, що ми є разом у нашій багатій різноманітності. □

Президент Європейської Комісії Жозе Мануель Баррозу виступив на конференції, присвяченій сімейному бізнесу в ЄС. Серед іншого, у своїй промові він окреслив головні виклики, що стоять зараз перед економікою Європейського Союзу. Нижче подаємо цю частину його виступу.

Перед Союзом стоять три виклики

Європа є головним гравцем у світовій економіці. Але попереду великі виклики, які потребують коригування наших дій і можуть найближчими роками зростати. Це — подальша глобалізація економіки, кліматичні зміни та швидке просування науки та технологій.

Глобалізація не є чимось новим. Але останніми роками вона набула дуже високої швидкості. Щодня ми відчуваємо появу нових економічних гравців. 20 років тому лише 10% промислових товарів надходили з країн, що розвиваються. До 2020-го частка тільки Китаю та Індії становитиме до 50%.

Звичайно, глобалізація викликає тривогу. Її не можна ігнорувати, але треба пом'якшувати. Ми не можемо сховатися від глобальної конкуренції. Протекціонізм не захистить наших громадян: він їх збіднить. Ми повинні бути відкритими, але не бути найвими водночас. Ми маємо спонукати інших відкриватися для нас. Можемо й будемо вимагати однакових правил гри для всіх.

Глобалізація несе великі можливості. Щоб європейський бізнес ними скористався, ми повинні розчистити для нього дорогу. Саме тому Європейська Комісія пріоритетом для себе визначила вдосконалення Лісабонської стратегії зростання й зайнятості.

Кліматичні зміни. У цій сфері Євросоюз грає справді лідируючу роль. Ми прагнемо зменшити викиди парникових газів на 20% до 2020-го порівняно з 1990-м. Готові також навіть до радикальнішого зменшення викидів на 30%, якщо до нас приєднаються інші

розвинуті країни. Але зміни клімату вимагають не просто зменшення викидів парникових газів. Відповіддю на цей виклик має стати трансформація всієї нашої економіки, низьковуглецева її модель. Ця ідея буде обов'язковою серед наших пропозицій до Конференції ООН з кліматичних змін на Балі (Індонезія) в грудні. Така трансформація надасть великі можливості тим компаніям, які швидко відреагують на нові реалії.

Інновації — вони є надзвичайно важливими для успіху ваших компаній, а також для майбутнього Європи в цілому. Європейська Комісія надає цьому особливого значення. І ми рухаємося в правильному напрямку. Зростають витрати на дослідження. Країни-члени й бізнес роблять прогрес щодо досягнення нашої цілі — виділяти на дослідження 3% ВВП. Інноваційний розрив між ЄС та США скорочується вже четвертий рік поспіль.

Але ми й досі маємо діяти краще у проведенні досліджень і створенні нових ідей для ринку. Маємо працювати з обох сторін — потребувачів нових ідей і їхніх творців — щоб пожвавити інновації. Ми повинні спростити доступ винаходів на ринок через використання простих, але гнучких стандартів.

Європейська Комісія не витрачає даремно час, ми працюємо з цими трьома викликами. Немає місця самозадоволенню. До кінця року Комісія надасть подальші амбітні пропозиції щодо раціональної промислової політики, нового циклу Лісабонської стратегії, а також огляд спільного ринку. □

Відкрити бізнес в ЄС можна за 12 днів

Половина молоді хоче займатися підприємництвом

Заснувати власне підприємство в Євросоюзі стає дедалі легше й дешевше. Про це йдеться в огляді, розпосюдженому Європейською Комісією.

За даними Брюсселя, якщо в 2002 році відкриття нового підприємства в країнах ЄС (тоді ще в 15-ти) коштувало в середньому 813 євро та тривало 24 дні, то нині вартість складає 554 євро і триває 12 днів.

Поліпшення ситуації значною мірою пов'язане з реалізацією європейської політики щодо зниження бюрократичного тягаря на підприємців, поліпшення доступу малих

та середніх підприємств до ринків товарів і послуг та щодо підтримки підприємницького духу в ЄС.

— Започаткована 2005 року сучасна політика підносить важливість малих та середніх підприємств відповідно до Лісабонського договору щодо партнерства заради зростання й зайнятості, і ми вже можемо бачити результати, — заявив Віце-президент Європейської Комісії Понтер Ферхойген. — Грунтуючись на цих досягненнях, ми будемо шукати шляхи для подальшого зміцнення наших підходів у сфері малих та середніх підприємств.

Водночас Європейська Комісія оприлюднила дослідження соціологічної служби — Євробарометра. З них випливає, що дедалі більше громадян країн — членів ЄС прагнуть заснувати власне підприємство. Зокрема, бізнесом хотіли б займатися близько 50% молодих людей в ЄС, а 42% з них вважають, що заснувати власне підприємство цілком реально.

При цьому відсоток людей з підприємницькими амбіціями загалом більший у дванадцяти нових членах Євросоюзу. Якщо в ЄС-15 власний бізнес хочуть заснувати 28% всіх респондентів та 48% молодих людей, то в ЄС-12 цього прагнуть 40% респондентів та 62% молоді. За цим показником нові держави — члени ЄС випереджають навіть США, де підприємницький дух є традиційно високим. □

Комісія закликає до боротьби з незадекларованою працею

Потрібно вживати рішучих дій на рівні ЄС

Європейська Комісія наголосила на потребі посилення боротьби з незадекларованою працею. Це, за визначенням Брюсселя, «платна активність, яка є законною за своєю природою, але про яку не повідомляють відповідні структури». Інакше кажучи, йдеться про нелегальний найм.

— Тіньова економіка підриває систему економічної та соціальної безпеки, завдає шкоди економічній політиці та може мати негативні соціальні наслідки, — заявив Комісар ЄС з питань зайнятості Владімір Спідла. — Немає ознак того, щоб це явище зменшувалося — навпаки, в окремих секторах і деяких сферах зайнятості воно зростає. Були деякі успішні ініціативи з боротьби з незадекларованою роботою в національному контексті, але нам треба випрацювати підхід і вживати рішучіших дій по всьому ЄС.

Соціологічною службою Єврокомісії — Евробарометром в усіх 27 країнах-членах було проведено опитування щодо причин такого явища. З'ясувалося, воно є комплексним і з багатьма рушійними силами. Головною причиною незадекларованої роботи є вигідність її для обох — наймача і найманого. Обидва уникають сплати податків та адміністративних виплат. Подібна робота більш притаманна студентам, безробітним, і особливо застосовується в таких видах зайнятості як домробітництво, будівництво та роздрібна торгівля. Є дуже багато різновидів незадекларованої роботи щодо її інтенсивності, терміну. Більше це розповсюджене в Східній і Південній Європі. В цьому ж регіоні найпопулярнішими є виплати в конвертах, особливо у будівництві. Вони становлять велику частку загальної зарплати робітника — близько сорока відсотків. А найбільш схильні купувати незадекларовані послуги люди з вищою освітою і середнім доходом — це стало досить несподіваним результатом опитування.

Закликаючи до боротьби з незадекларованою працею Брюссель особливо наголошує на залежності між недотриманням правила вільного працевлаштування громадян країн ЄС по всьому Союзу і незадекларованою роботою. Комісія має на увазі запроваджені «старими» членами ЄС обмеження для громадян тих країн, що приєдналися до ЄС 2004 року і пізніше.

Конкретні цифри такі. Близько 5% найманих працівників у ЄС підтверджують, що отримують заробітну платню «у конвертах». Ця цифра коливається від 3% у західних країнах ЄС до 10% у деяких центрально- та східноєвропейських країнах Союзу. 9% європейців твердять, що протягом року користувалися послугами, у яких, на їхню думку, було задіяно незадекларовану пра-

цю. Найвищий відсоток зафіксовано в Данії та Нідерландах (24%) та Латвії (21%). 6% європейців сказали, що протягом останнього року купували такі товари.

У своєму повідомленні Європейська Комісія зазначає, що покращити ситуацію могло б подальше зменшення податку на працю та зменшення адміністративного тягаря, що є частиною стратегії ЄС у сфері зайнятості та економічного зростання. Країни-члени повинні якомога швидше переглянути обмеження на доступ до своїх ринків праці громадян інших країн ЄС. Слід покращити обмін корисним досвідом, зробити систематичнішими оцінки всієї політики у цій сфері відповідних програм, вивчити можливість співробітництва між трудовими інспекціями та іншими подібними структурами, активно залучати в боротьбу проти незадекларованої роботи працевластувачів та робітників.

Європейська Комісія оприлюднила також статистику — яку частину ВВП тієї чи іншої країни ЄС складає ринок незадекларованої праці. Нижче наводимо деякі цифри. □

Незадекларована робота в деяких країнах Євросоюзу

Країна	Оціночний обсяг (відсотки ВВП)	Рік	Останні тенденції
Австрія	1,5%	1995	Незначне збільшення від 2005 року
Болгарія	35%	2004	Є ознаки збільшення
Греція	20%	1998	Можливе зменшення, але є тиск на показник з боку міграції
Угорщина	18%	1998	Є ознаки зменшення
Латвія	18%	2000	Незначне зменшення
Литва	18,9%	2002	Тенденція до зменшення
Португалія	5%	1996	Тенденції нечіткі, але можливе збільшення показника внаслідок імміграції
Польща	14%	2003	Зменшення
Велика Британія	2%	2000	Без змін
Німеччина	4,5%	2004	Зменшення. Але є ризик збільшення через збільшення ПДВ та податкову реформу

«Довіру споживача набагато легше втратити, ніж поновити»

У жовтні Європейський Союз відзначив 50 років із часу започаткування спільних зусиль щодо безпеки продуктів харчування. 1964 року було ухвалено Директиву зі здоров'я тварин і якості м'яса. Нижче подаємо зі скороченнями промову Комісара ЄС з питань охорони здоров'я Маркоса Кипріану, яку він виголосив з нагоди ювілею.

Безпека продуктів харчування є нашим пріоритетом, їй присвячено значні зусилля. Результатом є зростаюча довіра споживачів — набагато вища, ніж це було десять років тому. Вона дуже похитнулася після криз 1990-х років, і відбудова довіри вимагала важкої роботи й спільних зобов'язань. І сьогодні ми можемо ще раз запевнити наших споживачів: стандарти безпеки продуктів харчування в ЄС — серед найвищих у світі. А в разі виникнення будь-якої загрози будуть вжиті заходи швидкого реагування.

Усі наші досягнення мають багато складових. Це створення на рівні Євросоюзу всеохоплюючого законодавства, старанна робота, яку виконує Агенція з продовольства та ветеринарії та відповідні органи країн-членів. Маємо надійні механізми безпеки харчових продуктів, такі як система швидкого реагування на випадки порушення стандартів. Дуже важливим у цьому є самі споживачі. Їхні очікування вже не обмежуються наявністю продуктів на полицях магазинів. Надзвичайно зросла протягом минулих років обізнаність громадськості щодо того, як виробляють про-

дукти харчування, що є в їхній основі. Люди вимагають, аби рослини вирощували без завдання шкоди довкіллю, очікують також дотримання гігієнічних стандартів під час усього циклу виробництва їжі. Одним словом, вони хочуть бути повністю і належним чином поінформованими про те, що купують та їдять.

Політика ЄС щодо безпеки харчових продуктів цілком відповідає всім цим вимогам. Гарним прикладом того, як всі продукти харчування і продуктові канали регулюються для забез-

Стандарти безпеки продуктів харчування в ЄС — серед найвищих у світі

печення безпеки кінцевого продукту, є наша програма контролю сальмонелли. Зменшення її долі на рівні ферми є ключом до зменшення на інших стадіях виробництва харчів. Тому наші заходи зі зменшення частки сальмонелли починаються від корму, який дають курям, і мають місце впродовж всієї дороги яйця до столу.

Але довіру споживача набагато легше втра-

тити, ніж поновити. З огляду на це ми не повинні припиняти наших зусиль. Слід постійно пам'ятати про можливі зміни ситуації й потенційні загрози. Наші правила з харчової безпеки повинні й надалі ретельно й послідовно втілюватися кожною країною-членом. Перевірки та контроль мають проводитися належним чином. Треба надалі зміцнювати нашу комунікаційну мережу так, щоб відповідна інформація поширювалася й проблеми ефективно вирішувалися. Ми повинні працювати над забезпеченням більшої прозорості для громадськості щодо питань продуктової безпеки.

Відтоді, як я обійняв посаду Комісара з питань охорони здоров'я, було кілька суттєвих викликів, з якими ми зіткнулися в сфері продуктової безпеки та здоров'я тварин. І було кілька важливих досягнень. Три останні роки ми пропрацювали разом, щоб побороти серйозні загрози — такі як проблема суданських фарбників чи пташиного грипу. Загалом, наш підхід щодо спільного вирішення цих проблем спрацював успішно. Треба чесно сказати, що разом ми можемо досягти набагато більше, ніж якби діяли поодиночі. □

Європарламент закликає до боротьби з палінням

Європейський Парламент ухвалив резолюцію із закликом заборонити куріння на роботі та в публічних місцях. У документі зазначено, що близько 650 тисяч жителів ЄС щорічно гинуть від куріння, серед них близько 80 тисяч стають жертвами пасивного куріння. Депутати привітали «Зелену книгу» Єврокомісії «До Європи, вільної від тютюнокуріння: політика на європейському рівні». Однак зазначили, що цей документ, є лише відправною точкою у боротьбі з курінням.

Європарламентарі закликали Єврокомісію віднести тютюновий дим до 1-го класу

канцерогенів і рекомендували країнам-членам протягом двох років запровадити заборону на куріння в усіх закритих робочих місцях, закритих громадських приміщеннях і на транспорті. Крім того, депутати запропонували Єврокомісії підготувати доповідь щодо збитків від куріння для національних систем охорони здоров'я та європейської економіки. Депутати також закликали до запровадження заборони на продаж тютюнових виробів дітям до 18-ти років, розміщення автоматів з продажу цигарок у недоступних для підлітків місцях та до заборони дистанційного продажу сигарет через Інтернет неповнолітнім. □

Названо десятку найцікавіших для відвідування сільських туристичних місць

— Проект «Найкращий європейський туристичний напрямок» підтримує європейський туризм, — заявив Віце-президент Єврокомісії Понтер Ферхойген, який відповідає за підприємства та промисловість. — Він є платформою для обміну досвідом на європейському рівні і сприяє створенню якісних і нових робочих місць.

Цього року кандидатури на присудження приза висунули десять європейських країн. Наступного року до них приєднаються ще вісім — Болгарія, Естонія, Фінляндія, Франція, Литва, Іспанія, Румунія й Туреччина.

А лауреати цього року такі.

Пелашталь у Австрії — долина в Альпах в провінції Нижня Австрія. Особливіми є тамтешня культура, природа, спосіб життя, ремісництво та кухня. Фірмовою ознакою місцевості є дірндл — тамтешня вишня, або ж кизил.

Дюрбуї у Бельгії — найменше місто в світі. Громада Дюрбуї розташована у Валлонії в Арденах. Вона об'єднує 40 маленьких сіл, але як місто зареєстрована ще з середніх віків — таким чином було оцінене її ефективне правосуддя та організація торгівлі.

Свети Мартін на Мурі у Хорватії — розташований на півночі країни, поблизу кордону зі Словенією й Угорщиною природний заповідник. Тут ріка Мура втікає на територію Хорватії. Ця місцевість є і сільською, і одним з найбільших та найма-

Італійська Спешія має велику природну й культурну цінність.

Європейська Комісія присудила звання «Найкращий європейський туристичний напрямок» десяти сільським туристичним місцевостям Європи. Нагородження відбулося на Європейському туристичному форумі у Португалії. Акція має подвійну мету: привернути увагу до тих маловідомих місць у глибинці європейських країн, де комерційний успіх переплітається з неординарними соціальними, культурними та природними явищами.

льовничіших у країні водних курортів з джерелами лікувальної води.

Трудос на Кіпрі — п'ять районів, розташованих навколо гори Олімпія. Там багато що можна подивитися й робити — гуляти або їздити велосипедом лісовими стежками, розважатися на фестивалях у

В Клонакіті (Ірландія) можна гарно провести час на землі й на воді.

місцевих селах, скуштувати традиційної кухні й відкрити для себе культурні скарби: адже ЮНЕСКО віднесло ці місця до світової культурної спадщини.

Флоріна в Греції — регіон, розташований на півночі країни, у Західній Македонії. Складається з гір, пагорбів та низин, гірських долин та озер.

Йоршег в Угорщині — розташований в найзахіднішому куточку країни. Має уні-

кальний пейзаж — пагорби й долини, листяні та хвойні ліси, джерела та струмки. До цього додаються народні традиції, ремесла, продукція тамтешніх селян.

Клонакіті в Ірландії — район, розташований на південному сході країни. Тут багато легкодоступних для туристів чудових місць. Можна гарно провести час на землі та на воді, насолодитися музикою, місцевими продуктами. Є багато історичних пам'яток, пабів, місць для рибалки.

Спешія в Італії — місцевість на півдні країни, у провінції Лече області Путлія. Має велику культурну та природну цінність, є також важливим центром сільської економіки регіону. Спешія є яскравим прикладом того, як давні традиції зустрічаються з інноваціями. Там є збудований у 15 столітті замок Протонобіліссімо, водночас — Центр новітніх цифрових послуг.

Кулдіга в Латвії — це місто, яке називають «латвійською Венецією». Там протікає ріка Вента — одна з найбільших і наймальовничіших у країні. Визначним місцем для туристів є «Вентас Румба» — один з найширших водоспадів у Європі, ширина його 240 метрів.

Надур у Мальті — це район, розташований на найсхіднішому пагорбі Гозо, «сес-тринського» острова Мальти. Тамтешні яблука, сливи, апельсини, лимони, дині, персики, груші є добре відомими в країні. Надур має також багато культурних пам'яток та місць з чудовою природою. □

У жовтні Брюссель відвідав Міністр Грузії у справах європейської та євроатлантичної інтеграції Георгій Барамідзе. Разом з Комісаром ЄС із зовнішніх зносин та Європейської політики сусідства Бенітою Ферреро-Вальднер він відкрив виставку «Прикраси й історія: давня Грузія — перехрестя Європи й Азії».

Оприлюднено дані про бюджетний дефіцит та державний борг

У кінці жовтня Євростат опублікував дані про дефіцит бюджету в усіх країнах Європейського Союзу (ЄС-27) та в зоні євро (ЄС-13). За даними статистичної служби, середній рівень дефіциту в ЄС-27 складає 1,6% від ВВП, у ЄС-13 — 1,5%.

Найвищий рівень дефіциту держбюджету зафіксовано в Угорщині (-9,2%), Італії (-4,4%), Португалії (-3,9%), Польщі (-3,8%) та Словаччині (-3,7%). Державами з профіцитом бюджету є Данія (+4,6%), Фінляндія (+3,8%), Естонія (+3,6%), Болгарія (+3,2%) та Ірландія (+2,9%).

Середній рівень державного боргу країн зони євро дорівнює 68,6% від ВВП, що дещо вище середніх показників всього ЄС (61,4%).

Найнижчий рівень державного боргу зафіксовано у Естонії (4%), Люксембургу (6,6%), Латвії (10,6%) та Румунії (12,4%). Найгіршу ситуацію Євростат зафіксував в Італії (державний борг складає 106,8% від ВВП), Греції (95,3%), Бельгії (88,2%), Німеччині (67,5%), Угорщині (65,6%), Кіпрі (65,2%), Португалії (64,8%), Мальті (64,7%), Франції (64,2%) та Австрії (61,7%).

Відповідно до вимог європейського Пакту про стабільність та зростання, рівень дефіциту у державах-учасниках зони євро має бути меншим, ніж 3% від рівня ВВП. Іншими вимогами Пакту є належний рівень державного боргу (менше, ніж 60% від рівня ВВП) та низький рівень інфляції. □

Зростає інфляція

Про зростання річного рівня інфляції в зоні євро та в цілому ЄС свідчать оприлюднені в жовтні дані Євростату. Так, у вересні річний рівень інфляції в ЄС-27 складав 2,2%, що на 0,3 відсоткових пункти вище, ніж у серпні (1,9%). У зоні євро (ЄС-13) річний рівень інфляції дорівнював 2,1%, що на 0,4 відсоткових пункти вище, ніж у серпні (1,7%).

Найвищі річні показники інфляції Євростат зафіксував у Латвії (11,5%), Болгарії (11%) та Естонії (7,5%). Найстабільнішою динаміка цін є на Мальті (0,9%), у Данії (1,2%) та Нідерландах (1,3%). □

Єврокомісія дозволила імпорт кількох модифікованих продуктів

Європейська Комісія схвалила доступ на ринок ЄС трьох генетично-модифікованих видів кукурудзи та одного — цукрового буряку. Дозволи видані на 10 років.

У вересні Рада міністрів з питань сільського господарства та рибальства ЄС не змогла набрати кваліфікованої більшості ні за, ні проти допуску цієї продукції до Союзу. Водночас у березні, квітні та травні 2006 року Європейське агентство безпеки продовольства дало три позитивних відповіді щодо можливості імпорту цих видів генетично-модифікованої кукурудзи. У липні Єврокомісія запропонувала визначитися з цим Раді міністрів ЄС. Але оскільки їй не вдалося набрати кваліфікованої більшості, питання знову було передано на розгляд Єврокомісії для ухвалення остаточного рішення. □

Викрили контрабандну схему

Європейська агенція з боротьби з шахрайством (OLAF) спільно з відповідними австрійськими службами викрила шахрайську схему завезення до ЄС китайського текстилю та взуття. Участь у злочинній групі брали громадяни Китаю, Угорщини та Австрії.

Слідство ще триває, але загальна кількість контрабандного товару оцінюється в близько 600 тис. тонн. А сума непроплачених митних зборів — у 200 млн євро.

Товари завозили до ЄС через сфальсифіковані митні накладні — в них було вказано значно нижчу (часом — у 15 разів!) за реальну вартість. «Знецінені» таким чином товари розмитнювали в одній країні ЄС, після чого везли в країну призначення. При цьому не платили також податок на додану вартість. Більшість отримувачів вантажу виявилися фіктивними фірмами або такими, що зникли з ринку після короткого терміну діяльності.

За інформацією OLAF подібний тип шахрайства не обмежується лише Австрією. Зараз тривають кілька розслідувань в інших країнах-членах.

Крім всього іншого, така контрабанда порушувала запроваджені 2005 року обмеження на імпорт китайського текстилю до ЄС. □

Читайте в наступному номері: • Майже 5 мільйонів осіб працюють в ЄС у галузі культури. Євростат опублікував дані про місце культурної сфери в загальній структурі європейської економіки; • ЄС готується до грудневого саміту. Минуле зібрання глав держав і урядів було успішним — на фото італійський прем'єр Романо Проді та канцлер Німеччини Ангела Меркель.

Словенія

До Євросоюзу приєдналася 1 травня 2004 року.
Межує з Італією, Австрією, Угорщиною, Хорватією.

У країні проживає близько 2 мільйонів осіб.
83% населення є етнічними словенцями.

Главою держави є президент, якого обирають кожні 5 років.
Він ділить із Кабінетом міністрів виконавчу владу.
Уряд призначається парламентом, який складається
з двох палат - Державних зборів і Державної Ради.
Парламент, як і президента, обирають щоп'ять років.

Свою незалежність від Соціалістичної Федеративної Республіки
Югославії Словенія проголосила 25 червня 1991 року.
Вона єдина країна, котра вийшла з СФРЮ практично без
кровопролиття. Війна за незалежність тривала лише 10 днів.
Словенська армія втратила вбитими
близько двох десятків чоловік.

Країна знаходиться в Альпійсько-Дунайському регіоні
Центральної Європи. Включає чотири основних
географічних регіони: Альпи, Похор'є, Динарське нагір'я
та Середземноморське узбережжя.

Найпопулярніше місце зимового
відпочинку — Краньська Гора

Місто Піран на узбережжі
Адріатичного моря

Традиційний фольклорний
фестиваль у Любляні

Фермери з області Помур'є

Старе місто в столиці
Словенії Любляні